

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

Legea privind energia electrica si termica

Pentru satisfacerea cerintelor societatii privind asigurarea cu energie electrica si termica, in cadrul unei economii de piata concurentiale a energiei, cu respectarea obligatiilor internationale asumate de statul român prin Tratatul Cartei Energiei si Protocolul Cartei Energiei, ratificate prin Legea nr.14/1997, precum si pentru armonizarea reglementarilor nationale cu prevederile directivelor comunitare în sectorul energetic,

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege:

CAPITOLUL I **DISPOZITII GENERALE**

Scopul legii

Art.1. - Scopul prezentei legi este de a reglementa activitatile in sectorul energiei electrice si termice pentru asigurarea alimentarii continue si la standarde de calitate a tuturor consumatorilor de energie electrica si termica de pe teritoriul national, in conditiile gestionarii optime a combustibililor si protectiei mediului.

Obiectivele legii

Art.2. - Activitatile in sectorul energiei electrice si termice trebuie sa se desfasoare pentru realizarea urmatoarelor obiective de baza:

- a) asigurarea dezvoltarii durabile a economiei nationale;
- b) satisfacerea cererii de energie electrica si termica a consumatorilor interni;
- c) crearea si asigurarea functionarii pietelor de energie electrica si termica concurentiale;
- d) asigurarea accesului nediscriminatoriu si reglementat al tuturor participantilor la pietele de energie electrica si termica, la retelele de transport si distributie de interes public;
- e) transparenta tarifelor, preturilor si taxelor la energie electrica si termica in cadrul unei politici de tarifyare – urmarind cresterea eficientei energetice pe ciclul de productie, transport, distributie si utilizare;
- f) constituirea stocurilor de siguranta la combustibili necesari pentru producerea energiei electrice si termice;
- g) asigurarea functionarii interconectate a sistemului electroenergetic national cu sistemele electroenergetice ale tarilor vecine si cu Sistemele electroenergetice din Uniunea pentru Coordonarea Transportului Energiei Electrice;
- h) diversificarea bazei de resurse energetice primare pentru asigurarea aprovizionarii cu energie electrica si termica;

- i) promovarea utilizării surselor noi și regenerabile de energie;
- j) stimularea participării sectorului privat, a investitorilor autohtoni și străini la producerea, distribuția și furnizarea energiei electrice și termice;
- k) realizarea protecției mediului la nivel local și global, în concordanță cu tratatele la care România este parte.

Domeniul de reglementare al legii

Art.3. - (1) Prezenta lege reglementează activitățile din sectorul energiei electrice și termice privind producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei electrice și termice, planificarea dezvoltării sectorului, construirea și exploatarea instalațiilor aferente, importul și exportul de energie electrică, dezvoltarea durabilă a sectorului energiei electrice și termice.

(2) Nu se supun dispozițiilor prezentei legi:

- a) acumulatorii, grupurile mobile, instalațiile amplasate pe vehicule de orice fel;
- b) sursele staționare de energie electrică în curent continuu;
- c) instalațiile energetice amplasate în marea teritorială;
- d) sursele de încălzire a imobilelor de locuit și similare, amplasat în interiorul acestora, precum și sursele electrice cu o putere sub 250 KW;
- e) sursele proprii ale autoproducătorilor de energie termică.

Reglementări tehnice

Art.4. - Dispozițiile prezentei legi se aplică și în domeniul producerii energiei electrice din surse nucleare și utilizării potențialului hidroenergetic amenajat, în măsura în care legile specifice acestor domenii nu dispun altfel.

Înțelesul unor termeni și expresii

Art.5. - În înțelesul prezentei legi, următorii termeni și expresiile de mai jos semnifică după cum urmează:

1. autoproducător de energie electrică și/sau termică – persoana fizică sau juridică care, în afara activităților sale de bază, produce singur sau împreună cu un alt producător din apropiere, în întregime sau în parte, energia electrică și/sau termică necesară consumului său. În cel de-al doilea caz persoana juridică consumatoare deține o cota de minimum 10 % din capitalul social al agentului economic producător și trebuie să consume cel puțin 50 % din producția anuală de energie electrică și/sau termică a agentului economic producător. Autoproducătorul are dreptul să livreze surplusul de energie electrică și/sau termică în rețelele publice de transport/distribuție și să primească energie electrică în cazuri de necesitate, în condițiile legii;

2. acces la rețea - dreptul agenților economici care produc și/sau furnizează energie electrică sau termică, precum și al consumatorilor de energie electrică sau termică de a se racorda și de a folosi, în condițiile legii, rețelele de transport și distribuție;

3. autoritate competentă – este: Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei – ANRE; Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Serviciilor Publice de Gospodărie Comunală – ANRSC;

4. capacitate de interconexiune - semnifică echipamentul folosit pentru conectarea a două sau a mai multor sisteme electroenergetice;

5. capacitate energetica - unitate de producere a energiei electrice si/sau termice, statie electrica sau termica, linii electrice, conducte de transport sau distributie a energiei termice;

6. centrala electrica - ansamblu de instalatii, constructii si echipamente necesare pentru conversia unei forme de energie in energie electrica;

7. centrala termica - ansamblu de instalatii, constructii si echipamente necesare pentru conversia unei forme de energie in energie termica;

8. centrala electrica de termoficare - ansamblu de instalatii, constructii si echipamente necesare pentru conversia unei forme de energie in energie electrica si termica;

9. client - persoana fizica sau juridica cu care se tranzactioneaza energie electrica si/sau termica;

10. consumator de energie electrica si/sau termica - persoana fizica sau juridica, care cumpara energie electrica sau termica pentru consumul propriu si, eventual, pentru un alt consumator racordat la instalatiile sale;

11. consumator eligibil de energie electrica - consumatorul care poate sa aleaga furnizorul si sa contracteze direct cu acesta energia necesara si care are acces la retelele de transport si/sau de distributie;

12. consumator captiv – consumatorul care nu isi poate alege furnizorul din considerente tehnice, economice sau de reglementare;

13. culoar de trecere (de functionare) a liniei electrice - suprafata terestra situata de-a lungul liniei electrice si spatiul atmosferic de deasupra sa in care se impun restrictii din punctul de vedere al coexistentei liniei cu elementele naturale, obiectele, constructiile, instalatiile etc., situate in acest spatiu;

14. distributia - transmiterea energiei electrice sau termice, prin retele de distributie, in scopul furnizarii acestora la consumatori;

15. furnizor - persoana juridica, titular al unei licente de furnizare, care asigura alimentarea cu energie a unuia sau mai multor consumatori, pe baza unui contract de furnizare;

16. furnizare - activitatea de comercializare a energiei electrice si/sau termice catre clienti;

17. intermediar – persoana juridica care cumpara energie electrica cu scopul de a o revinde si care nu indeplineste functii de productie, transport sau distributie;

18. intreprindere de energie electrica integrata - semnifica o intreprindere integrata pe verticala sau pe orizontala;

19. intreprindere de energie electrica integrata pe verticala - semnifica o intreprindere de energie electrica ce indeplineste doua sau mai multe sarcini de productie, transport si distributie de energie electrica;

20. intreprindere integrata pe orizontala - semnifica o intreprindere care indeplineste cel putin una din functiile de productie pentru vanzare, transport sau distributie de energie electrica si o alta activitate care nu are nici o legatura cu energia electrica;

21. linie directa – linie electrica complementara sistemului electroenergetic;

22. monopol natural in domeniul energiei - o situatie de piata in care serviciile de transport, precum si de distributie a energiei electrice si/sau termice se asigura numai de catre un singur agent economic pentru consumatorii de pe un teritoriu delimitat;

23. operator al pietei de energie electrica - persoana juridica, care asigura (mijloceste) tranzactionarea cantitatilor de energie pe piata de energie electrica si stabileste preturile pe piata spot;

24. operator al sistemului de distributie - persoana juridica, titular al unei licente de distributie care detine, exploateaza, intretine, modernizeaza si dezvoltă rețeaua electrica si/sau termica de distributie;

25. operator de sistem - entitate care in baza licentei de operator de sistem asigura dispecerizarea si functionarea coordonata a instalatiilor de productie, transport si distributie (la tensiunea de 110 kV) a energiei electrice, componente ale Sistemului Electroenergetic National;

26. operator de transport - persoana juridica, titular al unei licente de operator de transport care detine, exploateaza, intretine, modernizeaza si dezvoltă rețeaua electrica si/sau termica de transport;

27. ordine de merit - ordinea în care un producator de energie este luat în considerare pe baza pretului ofertat la acoperirea consumului de energie electrica;

28. piata de energie electrica - cadru de organizare inlauntrul caruia se tranzactioneaza en gros si cu amanuntul energia electrica;

29. plan de perspectiva – planificare pe termen lung a necesarului de investitii in capacitati de productie, transport si distributie, in vederea acoperirii cererii de electricitate a sistemului si a asigurarii livrarilor catre clienti;

30. plan de aparare a sistemului energetic national impotriva perturbatiilor majore - document continând masuri tehnice si organizatorice, cu rol de a impiedica extinderea perturbatiilor in sistem si de a limita consecintele acestora;

31. producator de energie electrica si/sau termica - persoana fizica sau juridica avand ca specific activitatea de productie a energiei electrice si/sau termice;

32. producator independent de energie electrica si/sau termica - producator care nu indeplineste functia de transport sau distributie pe teritoriul in care el s-a stabilit si in care se afla in sistemul respectiv;

33. reabilitare - ansamblul de operatiuni efectuate asupra unor echipamente si/sau instalatii energetice care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul duratei de viață;

34. retehnologizare - ansamblu de operatiuni de inlocuire a unor tehnologii existente, uzate moral si/sau fizic, cu tehnologii moderne, bazate pe conceptii tehnice de data recenta, de varf, in scopul cresterii productiei, reducerii consumurilor specifice de energie, reducerii emisiilor poluante etc;

35. retea electrica - ansamblul de linii si statii electrice conectate între ele, eventual interconectate cu alte rețele. Rețeaua electrica poate fi rețea de transport si rețea de distributie.

36. retea electrica de transport - rețea electrica de înalta tensiune de 220 kV si mai mult, prin care se transporta la distanta puteri electrice importante;

37. retea electrica de distributie - rețea electrica cu tensiunea cuprinsa între 0,4 kV si 110 kV inclusiv, prin care se vehiculeaza puteri electrice de la nodurile sursa la punctele de racordare ale consumatorilor;

38. retea termica - ansamblu de conducte, instalatii de pompare si alte instalatii auxiliare, cu ajutorul carora se transporta în regim controlat energia termica de la producatori la consumatori;

39. retea termica de transport - ansamblu de conducte, instalatii de pompare si alte instalatii auxiliare cu ajutorul carora se transporta în regim controlat energia termica de la producatori la statiile termice sau la consumatori;

40. retea termica de distributie - ansamblu de conducte, instalatii de pompare si alte instalatii auxiliare, cu ajutorul carora se distribuie în regim controlat energia termica de la statiile termice sau de la instalatiile de productie a energiei termice la consumatori;

41. sectorul energiei electrice si termice - ansamblul agentilor economici, al activitatilor si instalatiilor aferente de productie, transport, dispecerizare, distributie si furnizare a energiei electrice si termice, inclusiv importul si exportul energiei electrice, precum si schimburile naturale si/sau de avarie cu sistemele electroenergetice ale tarilor vecine;

42. servicii de sistem - servicii asigurate de regula de catre producatori, la cererea operatorului de sistem, pentru mentinerea nivelului de siguranta in functionare al sistemului electroenergetic, precum si a calitatii energiei transportate la parametrii ceruti de normele in vigoare;

43. sistem electroenergetic - ansamblul instalatiilor electroenergetice interconectate prin care se realizeaza producerea, transportul, dispecerizarea, distributia si utilizarea energiei electrice;

44. Sistem Electroenergetic National - SEN - sistemul electroenergetic situat pe teritoriul national. SEN constituie infrastructura de baza utilizata in comun de participantii la piata de energie electrica;

45. sistem izolat - sistem local de productie, distributie si furnizare a energiei electrice care nu este interconectat cu SEN;

46. Sistem National de Transport - sistem de transport la nivel national al energiei electrice, de importanta strategica, alcatuit din linii si statii electrice de transformare a tensiunilor de 220 kV, 400 kV si mai mari, aflat in proprietatea publica a statului. Nu fac parte din sistemul national de transport capacitatile de interconexiune sau de tranzit noi, realizate din alte fonduri decat cele publice;

47. subconsumator - persoana fizica sau juridica ale carei instalatii electrice sunt racordate la instalatiile electrice ale unui consumator. Sunt considerati subconsumatori de energie electrica si cei care apar prin divizarea unui consumator initial in mai multe persoane juridice sau fizice. In acest caz devine consumator cel care detine instalatia electrica de alimentare, ceilalti fiind considerati subconsumatori;

48. transportul energiei electrice - activitate organizata pentru transmiterea energiei electrice de la producatori pâna la instalatiile de distributie sau la instalatiile consumatorilor racordati direct la retelele electrice de transport;

49. transportul energiei termice - activitatea organizata pentru transmiterea energiei termice de la producatori la statiile termice sau la consumatorii racordati direct la retelele termice de transport;

50. utilizator de sistem - persoana fizica sau juridica, care livreaza sau careia i se livreaza energie electrica si/sau termica prin intermediul unui sistem de transport sau de distributie;

51. utilizator de retea electrica - producator, operator de transport, operator al sistemului de distributie, furnizor, consumator eligibil sau consumator captiv;

52. utilizator de retea termica - producator, operator de transport, operator al sistemului de distributie, furnizor, consumator;

53. UCTE - Uniunea pentru Coordonarea Transportului de Energie Electrica;

54. zona de protectie - zona adiacenta constructiilor si instalatiilor obiectivului energetic, extinsa dupa caz si in spatiu, in care se introduc restrictii sau interdictii privind regimul constructiei si de exploatare a fondului funciar pentru asigurarea protectiei si a functionarii normale a obiectivului energetic;

55. zona de siguranta - zona adiacenta constructiilor si instalatiilor obiectivelor energetice, extinsa dupa caz si in spatiu, in care se instituie restrictii si interdictii in scopul evitarii punerii in pericol a persoanelor, bunurilor si mediului;

56. zona de protectie si de siguranta pentru linii electrice aeriene - suprafata de sub liniile electrice aeriene, extinsa de o parte si de alta a proiectiei in plan orizontal a liniilor cu o distanta calculata in functie de devierea maxima a conductorului sub actiunea vantului, plus distanta de amorsare, in functie de nivelul tensiunii.

CAPITOLUL II **AUTORITATI SI COMPETENTE**

Strategia si politica energetica

Art.6. - (1) Strategia energetica a statului defineste obiectivele sectorului energetic, a modalitatilor optime de realizare a acestora, în conditiile asigurarii unei dezvoltari durabile a economiei nationale pe termen mediu si lung. Strategia energetica se elaboreaza de catre ministerul de resort, cu aportul structurilor guvernamentale si neguvernamentale implicate.

(2) Politica energetica, urmarind directiile stabilite prin strategia energetica, este elaborata pe baza programului de guvernare aprobat de Parlament, de catre ministerul de resort, cu consultarea organismelor guvernamentale cu atributii în domeniu si a societatii civile, pentru un interval de timp mediu si cu considerarea evolutiilor probabile pe termen lung, având în vedere, în principal:

- a) asigurarea acoperirii cererii de energie electrica si termica;
- b) asigurarea securitatii în aprovizionarea cu combustibili;
- c) asigurarea importurilor si exporturilor de combustibil si energie electrica;
- d) asigurarea protectiei mediului, reconstructia ecologica a siturilor afectate de activitati energetice;
- e) transparenta preturilor si tarifelor la combustibili si energie;
- f) cresterea eficientei în utilizarea combustibililor si energiei;
- g) dezvoltarea surselor regenerabile de energie, cu acordarea de prioritati energiei electrice pentru asezarile izolate;
- h) dezvoltarea cooperarii energetice internationale.

(3) Politica energetica a statului trebuie sa asigure cresterea eficientei energetice si constituirea cadrului institutional corespunzator, prin definirea organismelor si autoritatilor competente pentru realizarea acestei politici.

(4) Sursele de finantare utilizate pentru aplicarea strategiei si politicii Guvernului în sectorul energetic se asigură din sursele proprii ale agenților economici în domeniu, bugetul de stat, bugetele locale, bugetul Fondului special pentru dezvoltarea sistemului energetic, împrumuturi rambursabile și nerambursabile.

Programul energetic

Art.7. - (1) Politica energetica se concretizeaza într-un program, cuprinzând masuri concrete in domeniul investitiilor, cercetare-dezvoltare etc. pentru o perioada de 2 ani, pe care Guvernul îl supune spre aprobare Parlamentului.

(2) Guvernul, ministerul de resort, celelalte organe de specialitate ale administratiei publice centrale iau masuri pentru realizarea obiectivelor înscrise în programul prevazut la alin.(1) si examineaza, anual sau ori de câte ori este necesar, stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia.

Atributii ale ministerului de resort

Art.8. - (1) Ministerul de resort este Ministerul Industriei si Resurselor, care asigura aducerea la indeplinire a strategiei si politicii energetice nationale, in conditiile prevederilor prezentei legi, scop in care indeplineste urmatoarele atributii principale:

- a) elaboreaza propunerea de strategie energetica si politica energetica;
- b) elaboreaza programe si planuri de actiuni si de masuri pentru aplicarea strategiei si politicii Guvernului in sectorul energetic, inclusiv a programelor de eficienta energetica;
- c) elaboreaza proiecte de acte normative pentru sectorul energetic;
- d) asigura elaborarea de studii pe baza carora urmeaza a fi stabilite prioritatile privind investitiile din sectorul energetic;
- e) elaboreaza programul de constituire a stocurilor de siguranta la combustibili si urmareste realizarea prevederilor acestuia de catre agentii economici;
- f) obliga participantii la activitatile din sectorul energetic sa proiecteze instalatiile si sa realizeze instalatiile de productie, transport si distributie a energiei la un nivel ridicat de performanta tehnica si calitativa;
- g) are calitatea de concedent in sectorul energiei electrice si termice;
- h) ia masuri pentru realizarea de instalatii de productie a energiei electrice, care sa permita utilizarea in conditii de eficienta economica a combustibililor inferiori din resurse interne, precum si valorificarea unor cantitati prestabilite de resurse regenerabile si secundare de energie;
- i) supravegheaza aplicarea si respectarea masurilor stabilite pentru protectia mediului de catre toti participantii la activitatile din sectorul energetic;
- j) elaboreaza programe privind promovarea exporturilor de energie, propunand Guvernului masuri pentru a micsora dependentia tarii de importurile de resurse primare de energie;
- k) urmareste si propune Guvernului masuri in legatura cu situatia stocurilor de siguranta ale sistemului electroenergetic national la resursele primare de energie – carbune, hidrocarburi si, impreuna cu Ministerul Apelor si Protectiei Mediului, volumul de apa in lacurile de acumulare;
- l) implementeaza politica energetica a Guvernului referitoare la continuarea promovarii cogenerarii, ca solutie eficienta de acoperire a consumului national de energie termica si la utilizarea surselor regenerabile de energie – solara, eoliana, geotermala, biomasa, biogaz;
- m) coordoneaza actiunile de cooperare cu institutii similare din alte tari, precum si cu organisme internationale de profil;
- n) avizeaza, impreuna cu Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale, normativele de protectia muncii in sectorul energetic;

o) elaboreaza si fundamenteaza, impreuna cu Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale si cu organizatiile patronale si sindicale propunerile de politica sociala specifice sectorului energetic, programe de asistenta sociala si medicala, de asigurari de risc si accidente, in vederea evitarii riscurilor profesionale si a reabilitarii celor care au suferit accidente de munca si boli profesionale;

(2) In realizarea atributiilor prevăzute la alin.(1), Ministerul Industriei si Resurselor colaboreaza cu Ministerul Administratiei Publice ca minister de resort pentru serviciile de alimentare cu energie termica produsa centralizat, cu exceptia activitatii de productie a energiei termice in cogenerare.

Autoritatea competenta

Art.9. – (1) Pentru domeniul energiei electrice si a energiei termice produse in cogenerare, inclusiv activitatile conexe de transport, distributie si furnizare daca acestea sunt prestate de un operator unic, autoritatea competenta este Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Energiei - ANRE, infiintata ca institutie publica de interes national, cu personalitate juridica, autonoma si in coordonarea Ministerului Industriei si Resurselor. ANRE functioneaza in baza regulamentului propriu de organizare si functionare aprobat prin hotarare a Guvernului.

(2) Pentru domeniul serviciilor publice de alimentare cu energie termica produsa centralizat, cu exceptia activitatilor care sunt in competenta de reglementare a ANRE, autoritatea competenta este Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Serviciilor Publice de Gospodarie Comunală - ANRSC.

Conducerea ANRE

Art.10. - (1) ANRE este condusa de un presedinte si vicepresedinte, numiti de primul ministru la propunerea ministrului industriei si resurselor, pe o perioada de 5 ani. Presedintele reprezinta ANRE in relatiile cu tertii.

(2) Calitatea de presedinte si vicepresedinte este incompatibila cu exercitarea oricarei alte functii sau demnitati publice, cu exceptia activitatii didactice, in conditiile legii. Presedintelui si vicepresedintelui le sunt interzise exercitarea, direct sau prin persoane interpose, a activitatilor de comert si participarea la administrarea sau la conducerea unor societati comerciale, regii autonome sau a unor organizatii cooperatiste.

(3) Mandatul presedintelui si al vicepresedintelui inceteaza intr-una din urmatoarele situatii:

- a) la expirarea duratei;
- b) prin demisie;
- c) prin deces;
- d) prin imposibilitate definitiva de exercitare a mandatului, constand intr-o indisponibilitate mai lunga de 60 de zile consecutive;
- e) la survenirea unei incompatibilitati din cele prevazute la alin.(2);
- f) prin revocare la neindeplinirea mandatului, la incalcarea prevederilor prezentei legi, sau pentru condamnare penala, prin hotarare judecatoreasca ramasa definitiva. Presedintele si vicepresedintele se revoca de catre autoritatea care i-a numit.

Atributii ale ANRE

Art.11. - (1) ANRE creeaza si aplica sistemul de reglementari obligatorii la nivel national, necesar functionarii sectorului si pietei energiei electrice in conditii de eficienta, concurenta, transparenta si protectie a consumatorilor.

(2) ANRE este abilitata cu urmatoarele competente si atributii:

a) stabileste reglementari cu caracter obligatoriu pentru agentii economici din sector, necesare in vederea functionarii eficiente si transparente a SEN;

b) acorda, modifica, suspenda sau retrage autorizatiile si licentele pentru agentii economici existenti din sectorul energiei electrice, inclusiv pentru producatorii de energie termica produsa in cogenerare, precum si pentru cei care vor aparea ca urmare a deschiderii pietei de energie electrica;

c) stabileste preturile si tarifele aplicate consumatorilor captivi, preturile si tarifele practicate intre operatorii economici din cadrul sectorului pana la generalizarea pietei concurentiale, tarifele pentru serviciile de sistem, de transport si de distributie a energiei electrice prin SEN, precum si preturile si tarifele practicate pentru activitatile si serviciile aferente producerii energiei termice in cogenerare, inclusiv metodologiile de calcul aferente acestora, avand in vedere protejarea intereselor consumatorilor de energie electrica si termica;

d) stabileste contractele-cadru dintre agentii economici privind vanzarea, achizitia, transportul, dispecerizarea, distributia si furnizarea energiei electrice, precum si cele de vanzare a energiei termice produse in cogenerare;

e) aproba codurile tehnice ale retelelor de transport si de distributie a energiei electrice, precum si codul de masurare a energiei electrice, elaborate de agentii economici din sector;

f) stabileste cerinte, criterii si proceduri pentru eligibilitatea consumatorilor de energie electrica si acrediteaza consumatorii eligibili;

g) aproba normele tehnice si comerciale cu caracter obligatoriu pentru agentii economici din sector;

h) exercita controlul cu privire la respectarea de catre agentii economici din sector a reglementarilor emise, a sistemului de preturi si tarife in vigoare si aplica sanctiuni in cazul nerespectarii acestora;

i) stabileste procedura de solutionare a neintelegerilor precontractuale si solutioneaza neintelegerile legate de incheierea contractelor intre agentii economici din sector si a contractelor de furnizare a energiei electrice;

j) stabileste metodologia proprie de urmarire si control in vederea respectarii de catre agentii economici a sistemului de preturi si tarife;

k) elaboreaza, in conformitate cu prevederile legale, regulamentul de constatare, notificare si sanctionare a abaterilor de la reglementarile emise in domeniu;

l) elaboreaza regulamentul pentru autorizarea electricienilor si atestarea agentilor economici care proiecteaza, executa si verifica instalatii de racordare si instalatii de utilizare care se racordeaza la retelele electrice de transport si distributie;

m) urmareste incheierea si respectarea, in conditiile legii, a contractelor dintre investitori si autoritati si se autosesizeaza in vederea protejarii investitorilor;

n) urmareste aplicarea standardelor de performanta si de calitate in domeniul serviciilor specifice si propune, ori de cate ori constata neconcordante, adaptarea acestora;

o) analizeaza propunerile de fuzionare si, respectiv, de extindere a activitatilor agentilor economici, in scopul prevenirii si eliminarii abuzului de pozitie dominanta pe piata energiei electrice si sesizeaza ministerul de resort si Consiliul Concurentei cu privire la abuzul de pozitie dominanta pe piata si la incalcarea prevederilor legale referitoare la concurenta, ori de cate ori constata nerespectarea reglementarilor cu privire la concurenta si transparenta;

p) creeaza o baza de date necesara desfasurarii activitatii sale si pentru furnizarea de informatii altor autoritati in elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului, precum si in legatura cu activitatea comerului international cu energie electrica si cu practicile internationale in domeniu;

q) instruieste si perfectioneaza continuu personalul propriu, inclusiv cu asistenta tehnica straina;

r) avizeaza contractele pentru tranzitul de energie electrica prin sistemul electroenergetic national al Romaniei, la propunerea agentilor economici din sector;

s) reglementeaza accesul nediscriminatoriu la retea de interes public pentru toti participantii la piata de energie, stimuland competitia in furnizarea energiei electrice;

t) informeaza ministerul de resort asupra activitatii proprii desfasurate prin rapoarte anuale, care se dau publicitatii.

(3) Pentru indeplinirea atributiilor sale, ANRE colaboreaza cu Consiliul Concurentei, cu Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor, cu ministerele si cu alte organe de specialitate ale administratiei publice centrale sau locale interesate, cu asociatiile consumatorilor de energie electrica, cu agentii economici specializati care presteaza servicii pentru sector, cu asociatiile profesionale din domeniul energiei electrice si termice si cu asociatiile patronale.

Consiliile locale si Consiliul General al Municipiului Bucuresti

Art.12. - (1) Consiliile locale si Consiliul General al Municipiului Bucuresti au urmatoarele atributii in domeniul energetic:

a) planifica, organizeaza si finanteaza, in conditiile legii, impreuna cu celelalte organisme abilitate, acoperirea necesarului de energie termica si combustibil pe teritoriul localitatilor, in conditii de continuitate, siguranta si eficienta; in acest scop, pot prelua in gestiune centralele termice, centralele electrice de termoficare si retele termice din zona, care au, in principal, ca destinatie producerea energiei termice, retelele de transport si de distributie locala a energiei termice sau le pot concesiona, cu respectarea reglementarilor legale in vigoare;

b) planifica, organizeaza si finanteaza iluminatul public, din fondurile bugetelor locale;

c) avizeaza, in conditiile legii, realizarea noilor capacitati de investitii de interes local in domeniul energetic;

d) initiaza actiuni de cooperare cu alte consilii locale pentru solutionarea unor probleme energetice de interes comun.

(2) Dezvoltarea si realizarea retelelor de transport si distributie a energiei termice se fac sub directa indrumare si control ale autoritatilor administratiei publice locale care raspund de asigurarea alimentarii cu energie termica a zonelor respective.

(3) Pentru imbunatatirea alimentarii cu energie termica a localitatilor, consiliul local si, respectiv, Consiliul General al Municipiului Bucuresti, poate initia proiecte proprii de

modernizare si extindere a instalatiilor termice existente in cadrul localitatii sau de construire a unor instalatii noi, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

(4) Agentii economici care isi desfasoara activitatea in domeniul energetic au obligatia sa puna la dispozitie consiliile locale si Consiliului General al Municipiului Bucuresti, la cererea acestora, in mod gratuit, toate datele, informatiile si documentele necesare acestora, in vederea elaborarii si fundamentarii planurilor si programelor energetice si a indeplinirii atributiilor prevazute de prezentul articol.

Electrificarea localitatilor

Art.13. - (1) Consiliile locale vor asigura pentru electrificarea localitatilor fonduri din bugetele locale sau, prin solicitare, de la bugetul de stat.

(2) Autoritatile administratiei publice locale si ministerul de resort raspund de implementarea proiectelor si a programelor de electrificare si extindere a acestora in localitati.

CAPITOLUL III **AUTORIZATII, LICENTE SI CONCESIUNI**

Secțiunea 1 ***Autorizatii și licente***

Activitati supuse regimului autorizarii

Art.14. - (1) Realizarea de noi capacități energetice de producere de energie electrica si termica si de noi instalatii de transport si de distributie de energie electrica si termică, precum si re tehnologizarea celor existente, se desfasoara pe baza de autorizatii de infiintare acordate în conditiile prezentei legi, cu respectarea prevederilor legale in vigoare.

(2) Activitatile de exploatare comercială a capacitatilor de producere, de transport si a celor de distributie a energiei electrice si termice, activitățile operatorului pietei de energie electrica, ale operatorului de sistem al SEN, cat si activitatile de furnizare a energiei electrice si termice si a serviciilor de sistem se desfasoara pe baza de licente acordate in conditiile prezentei legi.

(3) Exercitarea oricarei activitati prevazute la alin.(1) si (2) fara autorizatie sau licenta, precum si in alte conditii decat in cele legale se sanctioneaza potrivit legii penale.

Regimul autorizarii

Art.15. - (1) Pentru autorizare, solicitantul va înregistra cererea la autoritatea competenta.

(2) Solicitantul va atasa la cerere actele si documentele care probează îndeplinirea de către acesta a conditiilor economice, financiare, tehnice si profesionale stabilite pe categorii de capacități energetice si de activități în domeniu.

(3) Solicitantul, persoana juridica, trebuie să aibă sediul în România. Solicitantul persoană juridică străină trebuie să stabilească si să mențină în România, în conditiile legii, un sediu secundar pe întreaga durată a autorizării. Pot solicita acordarea de licente si consiliile locale, care au organizate departamente de specialitate pentru exploatarea sistemelor de alimentare centralizata cu energie termica.

(4) Nu pot fi autorizati solicitantii aflati în procedura reorganizării judiciare sau a falimentului si nici cei cărora le-a fost retrasă o autorizatie sau licență într-o perioadă de cinci ani anteriori datei de înregistrare a cererii.

(5) Procedura de acordare a autorizatiilor/licentelor, termenele, tarifele si conditiile de acordare, constând în criterii, limite de putere, atestari, avize, garantii si altele asemenea - diferite pe categorii de capacitati si activități supuse autorizării se stabilesc prin regulament elaborat de autoritatea competenta si aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(6) Refuzul autorizării, lipsa de răspuns în termen si orice altă solutie a autoritatii competente, considerate de solicitant ilegale si prejudiciabile, pot fi atacate la Curtea de Apel Bucuresti, sectia de contencios administrativ, în conditiile legii.

Categorii de autorizatii si licente

Art.16. Autoritatea competenta acorda:

1. Autorizatii de infiintare pentru:

a) realizarea de noi capacități energetice de producere a energiei electrice si termice sau retehnologizarea celor existente;

b) realizarea de linii si statii de transport al energiei electrice sau retehnologizarea celor existente;

c) realizarea de linii si statii de distributie a energiei electrice de inalta, medie si joasa tensiune sau pentru retehnologizarea celor existente ;

d) realizarea de noi statii termice, conducte de transport si distributie a energiei termice sau retehnologizarea celor existente ;

2. Licente, pentru:

a) exploatare comercială de capacități de producere a energiei electrice sau termice;

b) exploatare comercială de capacități de transport al energiei electrice sau termice;

c) exploatare comercială de capacități de distributie a energiei electrice sau termice;

d) activitatea operatorului pietei de energie electrica;

e) activitatea de dispecerizare a SEN;

f) activitatea de furnizare de energie electrică sau termică;

g) activitatea de furnizare de servicii de sistem.

Autorizatii de infiintare

Art.17. - (1) Cererea de acordare a autorizatiei de înfiintare trebuie să fie însoțită de un memoriu, cu prezentarea datelor si elementelor tehnice si economice privind constructia si montajul, evaluarea impactului asupra mediului si asigurarea resurselor financiare si a personalului calificat necesar, precum si de documentele stabilite potrivit reglementarilor prevazute la art.15 alin.(5).

(2) Cererea pentru obtinerea unei autorizatii de înfiintare se face publică într-un cotidian de larga circulatie de catre solicitant, pe cheltuiala sa. Persoanele si institutiile interesate pot face contestatie la autoritatea competentă în 30 zile de la publicare.

(3) Autorizatia de infiintare se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, pe cheltuiala solicitantului.

(4) Autorizatia de înfiintare este valabilă pentru întreaga durata necesară realizării si punerii in functiune a obiectivului pentru care este acordata. Activitatea de realizare a obiectivului trebuie să înceapă cel mai târziu în termen de 1 an de la data acordarii

autorizatiei; nerespectarea termenului de 1 an are ca efect pierderea valabilității, dacă autoritatea competentă nu prelungeste termenul cu cel mult 1 an.

(5) În cazul în care obiectivul pentru care a fost acordată autorizația nu este realizat în perioada stabilită prin aceasta, autoritatea competentă poate prelungi durata autorizației la cererea motivată a titularului.

Conținutul autorizației de înființare

Art.18. Autorizația de înființare trebuie să prevadă:

- a) capacitatea energetică a carei realizare sau rețehnologizare este autorizată, cu situarea precisă a acesteia și descrierea minimală a elementelor caracteristice;
- b) condiționări, limitări și restricții referitoare la materiale, echipamente, instalații, procedee și tehnologii utilizate;
- c) interdicții și sarcini vizând protecția persoanelor, afectarea proprietății, afectarea și, după caz, refacerea mediului ambiant, desfășurarea unor activități de interes public în zonă;
- d) delimitarea zonelor de protecție și a zonelor de siguranță;
- e) conținutul servitutii, sarcinile, restricțiile și interdicțiile prevăzute la art.22 alin.(5) și (6).

Conținutul licențelor

Art.19. - (1) Licența de exploatare comercială a unei capacități energetice trebuie să prevadă:

- a) elementele de identificare și localizare ale titularului;
- b) capacitatea energetică exploatată în regim comercial, cu precizarea dacă titularul licenței este proprietar, concesionar sau locator;
- c) operațiunile comerciale obiect al licenței;
- d) condiționări, limitări și restricții pentru asigurarea egalității de tratament a clienților și evitarea oricărui discriminari;
- e) interdicții și sarcini urmărind crearea și menținerea unui mediu concurențial normal în domeniu, prin evitarea dezechilibrelor pe piață și a practicilor anticoncurențiale care ar putea provoca distorsiuni importante ale concurenței;
- f) conținutul servitutii, sarcinile, restricțiile și interdicțiile prevăzute la art.22 alin.(5) și (6).

(2) Licența de furnizare a energiei trebuie să prevadă:

- a) elementele de identificare și localizare ale titularului;
- b) activitățile care fac obiectul licenței;
- c) condiționări, limitări și interdicții pentru asigurarea transparenței activității, egalității de tratament a clienților și pentru evitarea conflictelor de interese între furnizor și client.

Drepturi și obligații decurgând din autorizația de înființare și din licențe

Art.20. - (1) Lucrările de realizare și rețehnologizare ale capacităților energetice, precum și activitățile pentru care se acordă licențe sunt de utilitate publică, cu excepția celor care sunt destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizației sau licenței.

(2) Asupra terenurilor și bunurilor proprietate privată a altor persoane fizice sau juridice și asupra activităților desfășurate de persoane fizice sau juridice în vecinătatea

capacității energetice, titularii autorizațiilor de înființare și titularii licențelor beneficiază, în condițiile legii, pe durata lucrărilor de realizare și rețehnologizare, respectiv de funcționare a capacității energetice, de următoarele drepturi:

a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor necesare realizării sau rețehnologizării capacității energetice, obiect al autorizației;

b) dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității obiect al autorizației de înființare, pentru reviziile, reparațiile și intervențiile necesare;

c) servitute de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea de rețele de conducte, linii sau alte echipamente aferente capacității energetice și pentru acces la locul de amplasare a acestora;

d) dreptul de a obține restrângerea sau încetarea unor activități care ar putea pune în pericol persoane și bunuri;

e) dreptul de acces la utilitățile publice.

(3) Drepturile de uz și de servitute asupra terenurilor proprietate privată se stabilesc prin acord între proprietarul terenului și titularul autorizației de înființare sau titularul de licență, cu fixarea duratei, conținutului, condițiilor și limitelor de exercitare, precum și a despăgubirilor și indemnizației acordate proprietarului.

(4) În caz de nerealizare a acordului prevăzut la alin.(3) între titularul autorizației de înființare sau titularul de licență și proprietar va decide instanța judecătorească competentă.

(5) Dreptul de uz și de servitute asupra terenurilor proprietate privată, restrângerea sau încetarea unor activități prevăzute la alin.(2) se stabilesc și se exercită cu respectarea echității și a dreptului de proprietate sau, după caz, a activității.

(6) Titularul autorizației de înființare are următoarele obligații:

a) să stabilească și să aplice, pe întreaga durată a executării lucrărilor, măsurile de protecție a persoanelor, bunurilor și mediului;

b) să obțină toate avizele, acordurile și atestatele prevăzute de lege pentru realizarea obiectivului autorizat;

c) să despăgubească proprietarii terenurilor și titularii activităților afectați de drepturile prevăzute la alin.(2) pentru prejudiciile cauzate acestora prin exercitarea drepturilor respective.

(7) Pentru efecte secundare obținute sau care pot fi produse prin realizarea sau rețehnologizarea unei capacități de transport și distribuție și altele asemenea, titularul autorizației de înființare poate contracta cu persoanele interesate, în calitate de beneficiari, furnizarea sau prestarea de servicii corespunzătoare.

Art.21. - Pe durata de valabilitate a licențelor, titularii de licențe sunt obligați:

a) să respecte condițiile care însoțesc licența;

b) pentru fiecare activitate care face obiectul licenței acordate de autoritatea competentă, să țină situații contabile separate așa cum ar trebui să se procedeze în cazul în care activitatea respectivă ar fi efectuată de agenți economici separați și să întocmească rapoarte financiare în formatul solicitat de către autoritatea competentă;

c) să constituie și să mențină garanții financiare care să le permită desfasurarea activității și asigurarea continuității serviciului;

d) să pună la dispoziția autorității competente informațiile necesare pentru desfasurarea în bune condițiuni a activității acesteia.

Regimul drepturilor asupra proprietatii altuia

Art.22. - (1) Dreptul de uz asupra terenului pentru executarea lucrarilor necesare realizarii sau re tehnologizarii de capacitati energetice, se intinde pe durata necesara executarii lucrărilor. In exercitarea acestui drept de uz, titularul autorizatiei de infiintare, cu respectarea prevederilor legale, poate:

- a) sa depoziteze pe terenurile proprietate privata materiale, echipamente, utilaje, instalatii;
- b) sa desfiinteze culturi sau plantatii ori alte amenajari existente ori numai sa le restranga, in masura strict necesara executarii lucrarilor pentru capacitatea autorizata, in conditiile legii;
- c) sa indeparteze materiale, sa capteze apa, in conditiile prevazute de legislatia in vigoare;
- d) sa instaleze utilaje si sa lucreze cu acestea, sa amplaseze birouri si locuinte de santier;
- e) sa opreasca ori sa restranga activitati ale proprietarului, in masura strict necesara executarii lucrarilor pentru capacitatea autorizata.

(2) Dreptul de uz prevazut la alin.(1) inceteaza inainte de expirarea duratei stabilite, prin acordul partilor, prin terminarea anticipata a lucrarilor pentru capacitatea autorizata sau prin sistarea lucrarilor si renuntarea la autorizatie. Oricare dintre aceste situatii trebuie de indata notificate proprietarului.

(3) Dreptul de uz asupra terenului pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii energetice stabilit prin acord cu fiecare dintre proprietarii terenurilor afectate sau, in lipsa, prin hotarare judecatoreasca se intinde pe toata durata de functionare a capacitatii, iar exercitarea lui se face de cate ori este necesar pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii. In exercitarea acestui drept, titularul licentei de exploatare comerciala poate:

- a) sa depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalatii pentru intretinere, revizii, reparatii si interventii necesare asigurarii functionarii normale a capacitatii;
- b) sa instaleze utilaje si sa lucreze cu acestea;
- c) sa desfiinteze sau sa reduca culturi, plantatii sau alte amenajari existente si sa restrângă activitati ale proprietarului in masura si pe durata strict necesare executarii operatiilor de intretinere, reparatii, revizii sau interventii pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii.

(4) Titularul licentei este obligat sa stabileasca cu proprietarul, in conditii rezonabile, perioada, data inceperii si durata operatiunilor de intretinere, reparatii, revizie pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii si afectarile proprietatii pe care acesta le ridica, precum si indemnizatia cuvenita, stabilita conform acordului intre parti, iar la terminarea operatiilor este obligat sa degajeze terenul si sa-l repuna in situatia anterioara fara intarziere nejustificata. In caz de avarie, accident sau dezastru, titularul licentei va fi obligat sa depuna toate diligentele necesare pentru repunerea in functiune într-un termen rezonabil a instalatiei avariate fara nici o autorizare si fara despagubire pentru inlaturarea acestora.

(5) Servitutea de trecere subterana, de suprafata sau aeriana cuprinde dreptul la instalare de retele de conducte, linii, stalpi cu echipamente de transformare, comutatie sau conversie si alte echipamente aferente capacitatii, precum si accesul la locul de amplasare a acestora pentru interventii, intretinere, reparatii, revizie, modificari si exploatare, conform prevederilor legale in vigoare.

(6) Pentru a evita punerea in pericol a persoanelor, bunurilor sau unor activitati desfasurate in zona de executare a lucrarilor de realizare sau retehnologizare de capacitati energetice, precum si a operatiilor de revizie, intretinere sau reparatie la capacitatea in functiune, titularul autorizatiei sau al licentei are dreptul de a obtine restrangerea sau sistarea, in masura necesara si pe durata lucrarilor sau operatiunilor mentionate, a activitatilor desfasurate in vecinatate de alte persoane. Restrangerea sau sistarea se stabilesc prin acord cu titularul activitatii, iar in lipsa, prin hotărâre judecătoreasca cu despagubirea corespunzatoare a titularului activitatii afectate. Pentru interventii in caz de avarie sau accident nu este necesar acord sau hotarare judecătoreasca, dar titularul autorizatiei sau licentei datoreaza titularului activitatii afectate despagubirea corespunzatoare.

(7) Drepturile de uz si servitutile prevazute la alin.(1), (3) si (5) se inscriu, dupa caz, prin grija titularului autorizatiei de infiintare sau a titularului licentei in cartea funciara si pot fi exercitate de la data inscriptiei; la incetarea lor, drepturile respective vor fi radiate prin grija titularului autorizatiei sau licentei, in caz contrar proprietarul putând cere radierea si daune interese pentru pagubele cauzate.

(8) La incetarea drepturilor titularul autorizatiei de infiintare, respectiv titularul licentei, este obligat sa asigure degajarea terenului si repunerea lui in situatia initiala, precum si sa plateasca indemnizatia stabilita conform acordului intre parti.

(9) Dreptul de acces la utilitatile publice prevazut la art.20 alin.(2) lit.e) trebuie exercitate de titularul autorizatiei sau licentei cu buna credinta si in mod rezonabil, fara a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilitati publice.

Zone de protectie si zone de siguranta

Art.23. - (1) Pentru protectia si functionarea normala a capacitatilor energetice si a anexelor acestora se instituie zona de protectie a capacitatii.

(2) Delimitarea zonei de protectie se face pentru fiecare obiectiv prin autorizatia de infiintare, in conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritatea competenta pe baza prevederilor legislatiei in vigoare.

(3) Asupra proprietatii tertilor cuprinsa in zona de protectie se stabileste servitute legala in regimul prevazut la art.22, continutul servitutii fiind cuprins in autorizatia de infiintare a capacitatii energetice si preluat in licenta de exploatare comerciala.

(4) In jurul zonei de protectie se instituie zona de siguranta a capacitatii energetice pentru asigurarea functionarii normale a capacitatii si pentru evitarea punerii in pericol a persoanelor, bunurilor si mediului.

(5) Delimitarea zonei de siguranta se face pentru fiecare obiectiv prin autorizatia de infiintare, in conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritatea competenta pe baza prevederilor legislatiei in vigoare.

(6) In perimetrul zonei de siguranta se stabilesc sarcini, restrictii si interdictii asupra proprietatilor si activitatilor tertilor cuprinse in zona, in concordanta cu cerintele de functionare a obiectivului si in conformitate cu regimul prevazut la art.22.

Expropriere

Art.24. - (1) Terenul necesar pentru infiintarea si functionarea capacitatii energetice este fie proprietatea privata a unui tert, fie a titularului autorizatiei, fie proprietate publica.

(2) Daca terenul necesar pentru infiintarea si functionarea capacitatii energetice este proprietate privata a unui tert, solicitantul autorizatiei de infiintare poate fie sa initieze procedura legala de expropriere a terenului, daca se invoca o cauza de utilitate publica si sa obtina concesiunea acestuia in conditiile legii, pe durata existentei capacitatii energetice, fie sa-l cumpere.

Drepturi de uz si servitute, restrictii pentru capacitati existente

Art.25. - Pentru capacitatile de productie, transport si distributie a energiei electrice si termice existente in functionare la data intrarii in vigoare a prezentei legi, drepturile de uz si servitute, precum si restrictiile privind functionarea capacitatilor vor fi stipulate in licentele acordate solicitantilor pentru desfasurarea fiecarui tip de activitate.

Modificarea autorizatiilor si licentelor

Art.26. - (1) In cazul schimbarii fundamentale a circumstantelor existente la data acordării autorizatiei de infiintare sau licentei, precum si in cazul aparitiei unor evenimente care afecteaza substantial producerea de energie, transportul sau distributia de energie, ori functionarea pietei energiei, autoritatea competenta poate decide modificarea unor autorizatii sau licente conform constrangerilor impuse de asemenea imprejurari, cu respectarea principiului egalitatii de tratament a titularilor si a proportionalitatii afectarii.

(2) In aplicarea dispozitiilor prevăzute la alin. (1), autoritatea competenta va acorda titularilor noi autorizatii de infiintare sau licente cu continutul modificat, anulandu-le pe cele initiale.

(3) In caz de modificari ale statutului titularului autorizatiei de infiintare sau licentei - prin divizare, fuziune, transformare, schimbarea obiectului de activitate, a sediului, modificarea capitalului social si altele asemenea - sau de modificari ale patrimoniului sau, afectand autorizatia sau licenta acordată, titularul va notifica autoritatii competente de indata intentia de modificare sau, dupa caz, situatia creata.

(4) Dupa primirea notificarii prevazute la alin.(3), autoritatea competenta va examina situatia nou creata si va dispune, daca solicitarea este intemeiata, dupa caz:

a) modificarea corespunzatoare a autorizatiilor de infiintare/licentelor, acordând noi autorizatii sau licente, cu continut modificat, si anulandu-le pe cele initiale;

b) emiterea unor amendamente la conditiile ce insotesc autorizatia/licenta existente.

Suspendarea si retragerea autorizatiilor si licentelor

Art.27. - (1) In caz de neindeplinire de catre titularul autorizatiei de infiintare, respectiv licentei, a obligatiilor sale legale, precum si in caz de nerespectare a conditionarilor, limitarilor, restrictiilor, interdictiilor sau sarcinilor stabilite prin autorizatie, respectiv licenta, constatate de autoritatea competenta din oficiu ori la sesizarea unor terti sau la notificarea de catre titular, autoritatea competenta va proceda dupa cum urmeaza:

a) in cazul in care neindeplinirea sau nerespectarea obligatiilor nu este imputabila titularului, va dispune:

(i) daca situatia creata este remediabila, un termen de conformare, sub sanctiunea suspendarii autorizatiei, respectiv licentei;

(ii) daca situatia creata este iremediabila, retragerea autorizatiei, respectiv licentei.

b) in cazul in care neindeplinirea sau nerespectarea obligatiilor este imputabila titularului, va dispune:

(i) daca situatia creata este remediabila, suspendarea autorizatiei, respectiv licentei pe o perioada fixata pentru remedierea situatiei create si conformare cu autorizatia, respectiv licenta;

(ii) daca situatia creata este iremediabila, retragerea autorizatiei, respectiv licentei.

(2) In toate cazurile prevazute la alin.(1), persoanele prejudiciate pot actiona pe titular in justitie pentru repararea pagubei cauzate.

(3) Autoritatea competenta va suspenda autorizatia de infiintare, respectiv licenta titularului in caz de incepere a procedurii reorganizarii judiciare sau falimentului contra acestuia.

(4) Autoritatea competenta va retrage autorizatia de infiintare, respectiv licenta in cazul decaderii, incapacitatii sau falimentului titularului, precum si la incetarea concesiunii sau locatiunii capacitatii energetice ori la vanzarea capacitatii de catre titular.

Secțiunea a 2- a ***Concesionarea***

Obiectul concesiunii si autoritatea concedenta

Art.28. - (1) Pot face obiectul unei concesiuni energetice bunurile proprietate publica sau privata a statului, judetului, orasului sau comunei, activitatile si serviciile publice de interes national sau local din domeniul energiei electrice si termice.

(2) Concesionarea bunurilor proprietate publica sau privata a statului a unor activitati sau a unor servicii publice se aproba pe baza caietului de sarcini al concesiunii, prin hotarare a Guvernului, a consiliului judetean, orasenesc sau comunal, dupa caz.

(3) Contractul de concesiune intra in vigoare la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I sau in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea a IV-a, intr-un cotidian de circulatie nationala, intr-unul de circulatie locala, dupa caz.

(4) Conditiiile de exploatare comerciala a bunurilor proprietate publica sau privata a statului si de realizare a activitatilor sau serviciilor publice se stabilesc prin contractul de concesiune incheiat de autoritatea concedenta si aprobat in conformitate cu prevederile prezentei legi.

(5) Calitatea de autoritate concedenta o pot avea, dupa caz: ministerul de resort, pentru bunurile proprietate publica sau privata a statului ori pentru activitatile sau serviciile publice de interes national; consiliul local, si, respectiv, Consiliul General al Municipiului Bucuresti, pentru bunurile proprietate publica sau privata a judetului, orasului sau comunei ori pentru activitatile sau serviciile publice de interes local.

Criterii de concesionare

Art.29. - (1) Cadrul general privind regimul juridic al contractelor de concesiune, procedurile pentru acordarea concesiunilor, precum si continutul-cadru al caietului de sarcini sunt cele stabilite prin prevederile legale in vigoare.

(2) In afara criteriilor generale, pentru aprobarea concesiunii se vor aplica si urmatoarele criterii specifice:

a) includerea in caietul de sarcini a conditiilor minimale pentru realizarea activitatilor sau serviciilor publice, stabilite de autoritatea competenta; in situatia in care

bunurile sunt concesionate prin incredintare directa, conditiile minimale vor fi inaintatem concesionarului de catre autoritatea competenta, la solicitarea concedentului sau, dupa caz, a concesionarului;

b) aprobarea de catre ministerul de resort, in calitate de concedent, a regulamentelor de functionare si a procedurilor/normelor specifice ale concesionarului, precum si orice modificari ale acestora;

c) obligatia concesionarului de a indeplini la termenele stabilite masurile prevazute in actele de control incheiate de concedent;

d) obligatia de a respecta comanda operativa a operatorului de sistem si a dispecerului de distributie.

(3) Investitiile pe care concesionarul intentioneaza sa le promoveze in ultimii 10 ani ai concesiunii trebuie aprobate de concedent.

(4) Daca durata de concesionare acopera durata de functionare a instalatiei, contractul de concesiune va stipula clauze speciale privind obligatiile concesionarului, inclusiv clauze financiare si de refacere a mediului, referitoare la dezafectarea acesteia.

Transferul si renuntarea la contractul de concesiune

Art.30. - (1) Titularul unui contract de concesiune este in drept sa transfere altei persoane juridice drepturile si obligatiile contractuale numai cu aprobarea scrisa a concedentului; orice transfer realizat fara aprobare este lovit de nulitate si atrage dupa sine si incetarea valabilitatii contractului de concesiune, prin decizia concedentului.

(2) Cesiunea contractului catre alta persoana juridica nu exonereaza titularul concesiunii de raspunderea solidara cu cesionarul pentru obligatiile asumate prin contract.

Art.31. - (1) Concesionarul poate renunta la contract, daca indeplineste, cumulativ, urmatoarele conditii:

a) comunica in scris concedentului intentia sa de renuntare, precum si motivele care au determinat aceasta intentie;

b) pune la dispozitie concedentului intreaga documentatie privind activitatea desfasurata pana la data renuntarii, precum si rezultatele acesteia;

c) achita redeventa energetica datorata bugetului de stat sau bugetului local pana la momentul incetarii concesiunii.

(2) Dupa indeplinirea de catre titular a conditiilor prevazute la alin.(1), concedentul emite decizia de incuviintare a renuntarii, care se va publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(3) Renuntarea la contract devine efectiva la 60 de zile de la notificarea intentiei de renuntare, cu indeplinirea conditiilor prevazute la alin.(1).

(4) Titularul va ramane raspunzator fata de cei interesati atat pentru toate pagubele cauzate prin exploatarea si prin lucrarile efectuate pana la data renuntarii, cat si pentru cele rezultate din relatiile comerciale, inclusiv a celor constatate dupa emiterea deciziei de incuviintare a renuntarii.

Retragerea concesiunii

Art.32. - (1) Dreptul de concesiune poate fi retras de concedent in una dintre situatiile in care titularul:

- a) nu efectueaza volumul de lucrari de dezvoltare si de exploatare prevazut in contract pentru o perioada data si expirata;
- b) utilizeaza si alte metode sau tehnologii de exploatare decat cele aprobate de concedent;
- c) incalca normele referitoare la protectia mediului;
- d) nu respecta orice alte clauze prevazute in contract, inclusiv in ceea ce priveste plata redeventelor.

(2) Decizia de retragere a concesiunii emise de concedent poate fi contestata, in termen de 30 de zile de la comunicare, la instanta de contencios administrativ competenta. Decizia ramasa definitiva se va publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

CAPITOLUL IV

ENERGIE ELECTRICA

Piata de energie electrica

Art.33. - Piata de energie electrica are doua componente: en gros si cu amanuntul, fiecare la randul lor compartimentate într-o zona reglementata si una concurentiala. În interiorul fiecărei piete astfel formate tranzactiile cu energie se fac în principal pe baze contractuale, clauzele minimale ale fiecarui contract fiind definite de regula în contractele-cadru elaborate de autoritatea competenta.

Art.34. - (1) Participantii la piata de energie electrica si structurile operationale asociate sunt: producatorii, operatorul de transport, operatorul de sistem, operatorul pietei, operatorii sistemelor de distributie, furnizorii, intermediarii, consumatorii eligibili si captivi.

(2) Activitatile de productie, transport si distributie se vor desfasura in societati comerciale distincte.

Art.35. - (1) Piata en gros de energie electrica functioneaza prin aranjamente comerciale intre participanti (producatori – transportator – distribuitori - furnizori), având doua componente: piata contractelor cu preturi si cantitati reglementate, care coexista cu piata concurentiala a contractelor bilaterale negociate si a vânzarilor si cumpararilor spot.

(2) Solutionarea diferendelor pe piata energiei electrice se efectueaza de un Comitet de Arbitraj care se organizeaza in baza reglementarilor emise de autoritatea competenta.

Art.36. – Deschiderea pietei en gros de energie se realizeaza progresiv in conformitate cu prevederile strategiei si politicii energetice si se aproba prin hotarâre a Guvernului.

Art.37. - Piata cu amanuntul reglementata este constituita pe baza contractelor de furnizare incheiate intre furnizor si consumatorul captiv.

Art.38. - Piata cu amanuntul libera este o piata concurentiala intre furnizorii licentiati si consumatorii eligibili.

Transport si distributie

Art.39. - (1) Orice participant la piata, detinator de licenta, cât si consumatorul eligibil, este indreptatit sa aiba acces reglementat la retelele de transport si de distributie. Accesul oricarui solicitant la retelele de transport si de distributie reprezinta un serviciu public obligatoriu, reglementat, pe care trebuie sa-l indeplineasca operatorii de transport, respectiv cei ai sistemelor de distributie. Fac exceptie situatiile pentru care tehnologia disponibila nu permite asigurarea acestui serviciu la costuri rezonabile pentru operatori. In acest caz, refuzul va fi temeinic justificat. Tarifele pentru activitatea de transport si distributie, cat si cele de racordare la retea sunt reglementate.

(2) Producatorii, pentru asigurarea consumurilor proprii, precum si consumatorii eligibili pot fi alimentati prin linii electrice directe in situatiile prevazute ca exceptii la alin.(1), in conditiile stabilite de autoritatea competenta.

Sistemul de reglementari

Art.40. - Sistemul de reglementari asigura un tratament nediscriminatoriu si transparent pentru toti participantii la piata, indiferent de tehnologiile de productie a energiei electrice si resursele energetice folosite, cu exceptia cazurilor in care prevederile legale dispun masuri specifice.

Producerea de energie electrica

Art.41. - Producerea de energie electrica se realizeaza de catre titulari de autorizatii de infiintare si licenta, în conditiile prezentei legi.

Egalitatea de tratament

Art.42. - (1) Eliberarea de autorizatii de infiintare sau licenta pentru activitatea de productie a energiei electrice se desfasoara în conditii de tratament egal pentru toti producatorii, fiind interzisa orice discriminare pe criteriul proprietatii.

(2) Producatorii se pot asocia sau pot coopera, în mod liber, inclusiv cu orice alte persoane juridice, cu respectarea dispozitiilor legale privind concurenta.

Obligatiile producatorilor

Art.43. - Producatorii au urmatoarele obligatii principale:

a) sa asigure livrarile de energie electrica, cu respectarea conditiilor impuse prin autorizatii si licente, clauze contractuale si reglementari tehnice emise, potrivit prezentei legi;

b) sa oferteze in conditii nediscriminatorii intreaga cantitate de energie care poate fi produsa;

c) sa mentina o rezerva de combustibil la un nivel suficient sau, dupa caz, o rezerva suficienta de apa, conform regulamentelor de exploatare pentru indeplinirea obligatiilor de productie si furnizare continua a energiei electrice prevazute în autorizatiile si licentele acordate in baza prezentei legi, precum si cu respectarea prevederilor legale în vigoare;

d) sa se conformeze, din punct de vedere operativ, cerintelor operatorului de sistem si sa înfiinteze, dupa caz, trepte proprii de dispecer;

e) sa exploateze instalatiile de productie, astfel încât sa nu induca în sistemele de transport si distributie fenomene perturbatoare peste limitele admise de prevederile reglementarilor tehnice aprobate de autoritatea competenta;

f) sa intervina operativ la obiectivele pe care le detin, în cazul aparitiei unui potential pericol de productie a unor avarii, explozii si a altor evenimente similare, putând ocupa în mod temporar zona de acces pentru personal si zona tehnica de lucru, anunând despre aceasta organele administrative si institutiile abilitate, precum si pe detinatorii terenurilor în cauza;

g) sa obtina acordurile si/sau autorizatiile prevazute de lege pentru instalatii si pentru personal si sa nu dezvolte capacitati de productie suplimentare decât pe baza unei noi autorizatii, inclusiv, dupa caz, autorizatiile emise de Comisia Nationala pentru Controlul Activitatilor Nucleare;

h) sa nu schimbe combustibilii pentru care instalatiile de productie au fost autorizate initial, decât dupa obtinerea unei noi autorizari;

i) sa reabiliteze si sa retechnologizeze instalatiile de productie existente, în vederea cresterii eficientei si încadrarii în normele nationale privind emisiile poluante, participarii centralelor electrice la reglajul de putere/frecventa în SEN, asigurarii calitatii energiei electrice;

j) sa colaboreze, la cererea autoritatii competente, conform unui program stabilit de comun acord, la elaborarea sau revizuirea reglementarilor emise de aceasta.

Drepturile producatorilor

Art.44. - Producatorii de energie electrica au, în principal, urmatoarele drepturi:

a) sa aiba acces la retelele electrice de transport si distributie, în conditiile prezentei legi;

b) sa obtina culoar de trecere pentru liniile electrice de legatura a capacitatii sale de productie cu sistemul national de transport sau cu retelele electrice de distributie;

c) sa tranzactioneze energie pe piata en gros si cu amanuntul;

d) sa înfiinteze si sa mentina un sistem propriu de telecomunicatii pentru legatura cu capacitatile sale de productie, cu consumatorii sau cu treptele de dispecer;

e) sa solicite desfiintarea constructiilor si obiectivelor amplasate ilegal în zona de protectie, precum si a celor ce nu respecta distantele de siguranta fata de instalatiile si constructiile proprii, prevazute în reglementarile tehnice în vigoare.

Transportul energiei electrice

Art.45. - Transportul energiei electrice se realizeaza de catre persoane juridice, titulare de licenta, autorizate în conditiile prezentei legi.

Plan de perspectiva

Art.46. - (1) Operatorul de transport de energie are obligatia de a elabora planuri de perspectiva privind transportul, în concordanta cu stadiul actual si evolutia viitoare a consumului de energie si a surselor, inclusiv importurile si exporturile de energie. Planurile vor contine modalitatile de finantare si realizare a investitiilor privind instalatiile de transport, cu luarea în considerare si a planurilor de amenajare si sistematizare a teritoriului strabatut de acestea, în conditiile respectarii întocmai a cerintelor legale privind protectia mediului.

(2) Planurile prevazute la alin.(1) sunt supuse spre avizare autoritatii competente si spre aprobare, ministerului de resort.

Sistemul national de transport al energiei electrice

Art.47. Sistemul national de transport al energiei electrice apartine domeniului public al statului.

Operatorul de transport și operatorul de sistem

Art.48. - (1) Operatorul de transport presteaza serviciul public pentru toti utilizatorii retelelor electrice de transport, in conditii nediscriminatorii, asigurând accesul la acestea oricarui solicitant care îndeplineste cerintele prezentei legi, cu respectarea normelor si performantelor prevazute in reglementarile tehnice in vigoare.

(2) Dezvoltarea si exploatarea statiilor de interconexiune, inclusiv pentru legaturile asincrone, si a liniilor electrice de tranzit, se trateaza prin reglementari specifice emise de catre autoritatea competenta.

(3) Operatorul de transport desfasoara urmatoarele activitati:

a) gestioneaza, exploateaza, asigura intretinerea si repararea, modernizeaza si dezvolta: instalatiile din retelele electrice de transport, instalatiile de masurare si contorizare a transferului de energie electrica prin retelele electrice de transport si la interfata cu utilizatorii retelelor electrice de transport, care ii apartin, instalatiile de informatica si telecomunicatii din retelele electrice de transport, aferente SEN;

b) asigura serviciul de transport prin retelele electrice de transport pentru toti utilizatorii acestora, cat si tranzitul de energie electrica pe teritoriul României, in conformitate cu contractele incheiate.

c) elaboreaza: programul de dezvoltare optima a retelelor electrice de transport pe baza studiilor de perspectiva, studiile cu o perspectiva de 5 ani pentru evidentierea restrictiilor de retea si a capacitatilor disponibile in retelele electrice de transport pentru cereri/oferte de tranzit sau import/export de energie electrica, programele de revizii/reparatii ale instalatiilor de transport din SEN care se supun avizarii Operatorului de sistem si programele specifice de studii si cercetari pentru instalatiile din retelele electrice de transport;

d) analizeaza si avizeaza indeplinirea conditiilor tehnice de racordare de catre utilizatorii retelelor electrice de transport, in conformitate cu prevederile reglementarilor tehnice in vigoare;

e) stabileste testele necesare pentru racordarea utilizatorilor la retelele electrice de transport si participa la efectuarea acestora;

f) realizeaza, modernizeaza, dezvolta, verifica si intretine periodic sistemele de masurare-contorizare a energiei electrice, potrivit prevederilor reglementarilor in vigoare; asigura transmiterea rezultatelor masuratorilor la operatorul de sistem si operatorul pietei; asigura accesul beneficiarilor serviciului de transport pentru verificarea grupurilor de masurare ce ii apartin;

g) realizeaza, exploateaza, modernizeaza si dezvolta sistemele de protectii si automatizari din retelele electrice de transport corelat cu solicitarile operatorului de sistem;

h) realizeaza, intretine, modernizeaza si dezvolta infrastructuri proprii de informatica si de telecomunicatii si asigura servicii de informatica si telecomunicatii pentru

operatorul de sistem si operatorul pietei si tertilor, pe baza de contracte, cu respectarea prevederilor legale in vigoare.

i) realizeaza, intretine, modernizeaza si dezvolta, corelat cu cerintele operatorului de sistem, un sistem SCADA centralizat si sisteme informatice de interfata cu sistemele SCADA locale care sa permita monitorizarea si conducerea operativa a SEN;

j) monitorizeaza si evalueaza siguranta in functionare a instalatiilor din retelele electrice de transport si indicatorii de performanta a serviciului de transport.

(4) Dispecerizarea SEN se realizează de operatorul de sistem, titular de licență, in conditiile prezentei legi.

(5) Operatorul de sistem are obligatia de a asigura nediscriminatoriu serviciile de dispecerizare pentru toti participantii la piata, pe baze contractuale reglementate de autoritatea competenta. Operatorul de sistem desfasoara activitati de:

a) planificare operationala si conducere operativa impreuna cu alte activitati specifice, la nivel central si teritorial, prin treptele sale de conducere prin dispecer, conform cu reglementarile in vigoare pe piata de energie electrica si termica;

b) autorizare a personalului de comanda operativa in conformitate cu reglementarile in vigoare;

c) culegere, inregistrare si arhivare a datelor statistice privind functionarea SEN, conform reglementarilor;

d) evidenta, prelucrare si arhivare a datelor privind miscarea energiei si a evenimentelor in SEN, conform reglementarilor si recomandarilor UCTE;

e) schimb de informatii cu partenerii de functionare interconectata si cu alti colaboratori in domeniul energetic, cu respectarea recomandarilor UCTE privind protocoalele de schimb de informatii, rapoartele, structura si procedurile de acces la bazele de date;

f) colaborare cu partenerii de functionare interconectata la elaborarea studiilor si analizelor de functionare interconectata;

g) calificare a unitatilor furnizoare de servicii de sistem pe baza procedurii proprii, aprobate de autoritatea competenta;

h) planificare, dezvoltare, reabilitare si modernizare, in conformitate cu Programul energetic national, cu prognozele de consum/dezvoltare, cu evolutia tehnologica si cu normele in vigoare, a sistemelor de dispecerizare proprii, in conditii rezonabile de eficienta economica si energetica;

i) coordonare, realizare, intretinere si dezvoltare a unui sistem EMS/SCADA la nivel national, care sa permita monitorizarea si conducerea prin dispecer a SEN;

j) coordonare, dezvoltare, modernizare si intretinere a sistemelor de protectii si automatizari de sistem, astfel incat sa previna avariile extinse de sistem si sa fie respectate normele de calitate a serviciului;

k) analiza si avizare a cererilor de racordare a instalatiilor si echipamentelor noi la SEN;

l) elaborare sau revizuire, cand este cazul, a normelor si reglementarilor tehnice necesare pentru realizarea eficienta a activitatii de conducere operativa, cu consultarea si a altor factori interesati, conform reglementarilor in vigoare;

m) elaborare si revizuire, ori de cate ori este necesar, a Planului de Aparare a SEN impotriva perturbatiilor majore;

n) colaborare, la cererea autoritatii competente, conform unui program stabilit de comun acord, la elaborarea sau revizuirea reglementarilor emise de aceasta;

o) avizare a studiilor, programelor si lucrarilor privind dezvoltarea si modernizarea SEN.

(6) In caz de avarie, pentru mentinerea in siguranta a SEN, operatorul de sistem poate dispune functionarea in afara programelor de exploatare a acumularilor, dar are obligatia anuntarii organelor de gospodarire a apelor.

(7) Operatorul de transport si cel de sistem raspund de pastrarea confidentialitatii informatiilor comerciale obtinute pe parcursul activitatii lor.

Stabilirea conditiilor tehnice

Art.49. - (1) Operatorul de transport va propune conditii tehnice minimale pentru racordarea la reseaua de transport a instalatiilor producatorilor, operatorilor sistemelor de distributie, consumatorilor eligibili, a instalatiilor consumatorilor racordati direct la reseaua de transport, precum si pentru racordarea liniilor si echipamentelor de interconectare cu sistemele electroenergetice de transport vecine.

(2) Conditiiile tehnice prevazute la alin.(1) se aproba de autoritatea competenta si trebuie sa fie obiective si nediscriminatorii.

Interdictii

Art.50. - Pentru protectia instalatiilor de transport se interzice tertilor, persoane fizice sau juridice:

a) sa efectueze constructii, sapaturi de orice fel sub retelele electrice aeriene si peste retelele de cabluri electrice subterane, precum si în zona de protectie a acestora, fara consimtamantul prealabil al titularilor instalatiilor;

b) sa depoziteze materiale pe culoarele de acces si în zona de protectie a instalatiilor;

c) sa arunce obiecte de orice fel pe retelele electrice de transport sau sa intervina, în orice mod, asupra acestora.

Operatorul pietei de energie electrica

Art.51. - (1) Operatorul pietei de energie electrica este organizator si administrator al acesteia. Principalele activitati desfasurate de acesta sunt:

a) asigura preluarea si prelucrarea ofertelor de vinzare/cumparare de energie electrica si servicii de la participantii la piata, in conformitate cu reglementarile in vigoare;

b) stabileste cantitatile de energie electrica si de servicii de sistem tranzactionate zilnic la nivel interval baza de programare, precum si preturile pietei spot;

c) stabileste drepturile si obligatiile de plata ale participantilor la piata si asigura functionarea mecanismelor specifice de regularizare privind platile;

d) colecteaza si face publice informatii despre piata, inclusiv prognoze pe termen scurt privind acoperirea cererii de catre oferta conform reglementarilor;

e) determina si face publice preturile pietei pe intervale baza de programare, precum si alte preturi sau obligatii banesti relevante pentru piata;

f) suspenda piata din initiativa proprie sau la solicitarea Operatorului de sistem, in situatiile prevazute de reglementarile in vigoare;

g) coordoneaza activitatea de prognoza a cererii de energie electrica pentru planificarea operationala si programarea operativa a SEN;

h) stabileste orele de gol si de varf de sarcina ale SEN, in baza metodologiei elaborate de autoritatea competenta si le supune aprobarii acesteia.

(2) Operatorul pietei de energie electrice raspunde de pastrarea confidentialitatii informatiilor comerciale obtinute pe parcursul activitatii sale.

Distributia energiei electrice

Art.52. - (1) Distributia energiei electrice cuprinde totalitatea activitatilor referitoare la instalatiile prin care se preia energia de la un producator sau transportator si se livreaza consumatorului. Serviciul de distributie constituie serviciu public si se organizeaza la nivel national si regional, in conditiile licentei de distributie. Activitatea de distributie aferenta iluminatului public constituie serviciu public comunal.

(2) Instalatiile de distributie se delimiteaza fizic fata de instalatiile de productie sau transport si de cele ale consumatorilor, prin puncte specifice, precizate in reglementarile tehnice in vigoare.

(3) Dezvoltarea retelelor de distributie a energiei se face cu respectarea planurilor de urbanism, a dreptului de proprietate, protectia mediului, sanatatea si viata persoanelor si economisirea energiei, conform normelor tehnice si de siguranta cuprinse în reglementarile tehnice în vigoare.

(4) Modificarea retelelor de distributie din patrimoniul unui operator de sistem de distributie nu se poate efectua decat cu avizul acestuia.

(5) Cheltuielile pentru modificarea instalatiilor de distributie a energiei electrice in vederea racordarii de noi utilizatori sau pentru eliberarea unor amplasamente, sunt suportate integral de cel care a solicitat modificarea.

Operatorul sistemului de distributie

Art.53. - (1) Operatorul sistemului de distributie este o persoana juridica, autorizata si titulara de licenta în conditiile prezentei legi, pentru o zona determinata, care asigura serviciul de distributie in conditii nediscriminatorii pentru toti utilizatorii retelelor electrice de distributie, cu respectarea normelor si performantelor prevazute in reglementarile tehnice in vigoare.

(2) Operatorul sistemului de distributie are urmatoarele atributii:

a) gestioneaza, exploateaza, asigura mentenanta, modernizarea si dezvoltarea instalatiilor proprii din retelele electrice de distributie cu respectarea reglementarilor tehnice in vigoare, asigurând protejarea populatiei si a mediului, protectia pentru functionarea normala a liniilor de telecomunicatii si a statiilor de emisie-receptie radio si televiziune;

b) asigura serviciul de distributie prin retelele electrice de distributie, pentru toti utilizatorii acestora, in conformitate cu contractele incheiate;

c) asigura tranzitarea energiei electrice prin retelele sale, la cererea si cu informarea Operatorului de sistem, pentru acele zone ale tarii in care operatorul de transport nu are capacitate suficienta prin retelele sale, pentru evacuarea puterii din centrale electrice, pentru conectarea la sistemul energetic al unei tari vecine, in conditiile existentei unui acord bilateral in acest sens, in cazul incidentelor in SEN si in cazul executarii de lucrari de exploatare si mentenanta sau lucrari noi in retelele de transport, care pun in indisponibilitate temporara retelele de transport din zona;

d) realizeaza lucrari de dezvoltare a retelelor electrice de distributie prin programe de dezvoltare optima a acestora pe baza studiilor de perspectiva, prin consultare, dupa caz, cu operatorul de transport si prin programe specifice de modernizare pentru instalatii;

e) asigura dispecerizarea energiei electrice in cadrul zonei de servire, in conditiile licentei de distributie;

f) asigura accesul si stabileste conditiile tehnice de racordare pentru utilizatorii de retea. Aceste conditii tehnice sunt aprobate de autoritatea competenta.

g) proiecteaza si executa lucrari pentru realizarea racordarii la retelele electrice de distributie, la solicitarea oricarui furnizor, consumator sau producator de energie electrica, in baza unor contracte specifice;

h) asigura echipamente de masurare si servicii de colectare, prelucrare si transmitere a datelor de la aceste echipamente, la solicitarea altor titulari de licente, din sectorul energiei electrice;

i) furnizeaza, la cerere si respectand principiul confidentialitatii, unele informatii privind reseaua electrica de distributie, necesare utilizatorilor pentru racordarea lor la aceasta si pentru siguranta lor in functionare;

j) informeaza operatorul de sistem asupra programului de reparatii si de lucrari de mentenanta planificate in instalatiile de 110 kV, in scopul obtinerii avizelor necesare din partea operatorului de sistem;

k) urmareste pierderile de energie in retelele electrice de distributie (pierderi tehnice si pierderi comerciale imputabile) si asigura acoperirea acestora prin contracte incheiate cu producatorii de energie electrica;

l) colaboreaza, la cererea autoritatii competente, conform unui program stabilit de comun acord, la elaborarea sau revizuirea reglementarilor emise de aceasta.

(3) In scopul îndeplinirii atributiilor prevazute la alin.(2), operatorul sistemului de distributie poate:

a) sa foloseasca, temporar, in conditiile legii, cu acordul consiliilor locale sau judetene, dupa caz, terenurile domeniului public pentru lucrarile de exploatare si intretinere;

b) sa intrerupa functionarea instalatiilor pentru timpul strict necesar lucrarilor de intretinere si reparatii, cu anuntarea prealabila a operatorului de sistem si, dupa caz, a consumatorilor.

Interdictii

Art.54. - Pentru protectia instalatiilor de distributie se interzice tertilor:

a) sa efectueze constructii, sapaturi de orice fel sub retelele electrice aeriene si peste retelele de cabluri electrice subterane, precum si în zona de protectie a acestora, fara consimtamantul prealabil al titularilor instalatiilor;

b) sa depoziteze materiale pe culoarele de acces si în zona de protectie a instalatiilor;

c) sa arunce obiecte de orice fel pe retelele de distributie sau sa intervina, în orice mod, asupra acestora.

Sisteme izolate

Art.55. - **(1)** Localitatile izolate, care din considerente tehnice sau economice nu sunt conectate la retelele SEN, pot fi alimentate de producatorii locali, acestia asigurând si distributia energiei electrice în zona.

(2) Consumatorii alimentati din sistemele izolate vor plati acelasi pret pentru energia consumata ca si consumatorii alimentati de sistemul national.

(3) Autoritatea competenta, împreuna cu Ministerul Administratiei Publice, vor stabili modul de recuperare a cheltuielilor producatorului local in sistem izolat prin subventii de la bugetele locale, precum si conditiile minimale privind continuitatea si calitatea serviciului de furnizare.

Contractul de furnizare

Art.56. - (1) Furnizarea energiei electrice este activitatea prin care un agent economic, persoana juridica titulara de licenta, comercializeaza energie clientilor. Pentru furnizarea energiei electrice se incheie un contract de furnizare între furnizor si client care trebuie sa cuprinda cel putin clauzele minimale stabilite de autoritatea competenta, prin contracte-cadru elaborate pentru categorii de clienti.

(2) Energia electrica furnizata clientului se factureaza de catre furnizor pe baza valorilor inregistrate de echipamentele de contorizare, inclusiv a celor cu preplata, incluse in grupurile de masurare montate prin grija furnizorului de catre operatorul sistemului de distributie.

(3) In cazul consumatorilor captivi, cât și al celor acreditați ca eligibili și care nu-și exercită acest drept, operatorul sistemului de distributie care isi desfasoara activitatea in zona acestora este furnizor implicit.

Asistenta consumatorilor

Art.57. - In conditiile convenite cu consumatorii, furnizorii pot desfasura activitati de informare, consultanta, finantare, precum si executari de lucrari pentru acestia.

Obligatia de contractare

Art.58. - (1) La cererea scrisa a consumatorilor privind alimentarea cu energie electrica pentru consumatorii noi, ori acordarea unui surplus pentru consumatorii existenti, cât si pentru asigurarea continuitatii în alimentarea cu energie, furnizorul este obligat sa comunice în scris, într-un interval de cel mult 30 de zile, conditiile tehnico-economice în vederea satisfacerii cererii si sa colaboreze cu clientii la stabilirea celei mai avantajoase solutii de alimentare. Necomunicarea în termen a conditiilor prezuma acceptarea cererii.

(2) Furnizorul este obligat sa încheie contractul de furnizare, cu exceptia cazurilor în care consumatorul nu a îndeplinit conditiile prevazute la alin.(1).

(3) Contractul de furnizare se încheie pentru o durata nedeterminata sau convenita de parti.

(4) Consumatorul poate rezilia oricând contractul cu un preaviz de 30 de zile.

(5) Furnizorul poate solicita rezilierea contractului numai în caz de consum fraudulos, de neplata repetata a facturilor sau alte situatii prevazute de lege.

Retransmiterea energiei

Art.59. - (1) Consumatorul nu poate transmite sau revinde energie electrica altui consumator decât cu acordul furnizorului, in conditiile prezentei legi.

(2) Consumatorul principal, persoana juridică care alimentează din rețeaua proprie subconsumatori, poate încheia contract de servicii energetice cu subconsumatorii conform contractelor cadru stabilite de autoritatea competentă. Subconsumatorul va plati energia

furnizata de catre consumator la tarife reglementate corespunzatoare categoriei de consumator careia ii apartine, la care se adauga, dupa caz, tariful reglementat pentru servicii energetice.

(3) Modificarea retelelor de distributie pentru a putea alimenta subconsumatorii direct din reseaua operatorului sistemului de distributie se va putea face numai de acesta, la cererea scrisa a subconsumatorului.

(4) Cheltuielile legate de modificarile instalatiilor pentru distributia energiei electrice se suporta in conformitate cu prevederile art.52 alin.(5). Instalatia pentru distributia publica modificata ramâne în proprietatea operatorului sistemului de distributie, daca partile nu convin altfel.

(5) Consumatorul principal poate întrerupe livrarea energiei electrice catre subconsumator, numai daca acesta își încalca obligatiile asumate prin contract.

Limitarea sau intreruperea furnizarii

Art.60. - (1) Operatorul sistemului de distributie este autorizat sa întrerupa, pentru un grup cât mai restrâns de consumatori si pe o durata cât mai scurta, furnizarea de energie electrica în urmatoarele situatii:

a) când se pericliteaza viata sau sanatatea oamenilor ori integritatea bunurilor materiale;

b) pentru prevenirea sau limitarea extinderii avariilor în echipamentele energetice, în zone de retea electrica sau la nivelul întregului SEN;

c) pentru executarea unor manevre si lucrari care nu se pot efectua fara întreruperi.

(2) Operatorul sistemului de distributie este obligat sa anunte consumatorii afectati de întreruperile planificate, prin intermediul furnizorului, în modul stabilit prin contracte si sa comunice durata planificata pentru întreruperile necesare executarii unor lucrari de întreținere si reparatii.

(3) Operatorul sistemului de distributie raspunde pentru daunele rezultate din întreruperile executate conform alin.(1), cauzate din culpa sa.

(4) În cazul penuriei nationale de combustibil sau în situatii exceptionale, determinate de evolutia economiei internationale, starea economiei nationale, necesitatile de aparare sau protectia mediului, la propunerea ministerului de resort, Guvernul poate aproba limitarea sau întreruperea furnizarii de energie electrica, stabilind prin hotarare conditiile de aplicare a acestor masuri.

Plata energiei furnizate

Art.61. - Consumatorul, în conformitate cu prevederile contractului, este obligat sa plateasca energia electrica consumata, dupa primirea facturii.

Raspunderi ale furnizorului

Art.62. - (1) Furnizorul raspunde pentru toate daunele provocate consumatorului din culpa sa, în conditiile stabilite prin contract, în special, daca:

a) nu începe furnizarea energiei la termenul contractat sau nu livreaza energia în conditiile stabilite în contract;

b) nu anunta consumatorul din timp cu privire la întreruperile programate pentru lucrari planificate;

c) după sistarea furnizării energiei electrice cerută de consumator, nu reia furnizarea în prima zi lucrătoare după primirea în scris a înștiințării privind încetarea motivului sistării;

d) nu respecta parametrii de calitate contractați pentru energia electrică furnizată.

(2) Furnizorul este îndreptățit să recupereze de la operatorul sistemului de distribuție, operatorul de transport sau producător daunele produse consumatorilor, dovedite a fi cauzate din culpa acestora.

Răspunderi ale consumatorului

Art.63. - (1) Consumatorul răspunde pentru daunele cauzate furnizorului, operatorului sistemului de distribuție, operatorului de transport sau altor consumatori, precum și dacă periclitează viața sau sănătatea unor persoane ori integritatea bunurilor materiale sau dereglează funcționarea instalațiilor sau alimentarea altor consumatori.

(2) De asemenea, consumatorul răspunde dacă:

a) depășește cantitatea de energie electrică contractată, precum și valoarea puterilor stabilite prin contract fără a anunța din timp furnizorul;

b) provoacă, în procesele de consum, perturbatii ale parametrilor de calitate și siguranța care nu se încadrează în limitele admise de perturbatii sau care conduc la întreruperea furnizării energiei electrice sau periclitează continuitatea alimentării;

c) deranjează, periclitează ori limitează consumul contractual al altui consumator;

d) nu respecta reglementările privind racordarea la rețele a instalațiilor de utilizare;

e) deteriorează instalația de racordare sau instalațiile de contorizare voită sau prin gravă neglijență, violează sigiliile sau nu anunța furnizorul privind deteriorarea acestora;

f) consumă energie electrică ocolind sau afectând agregatele de măsură sau consumă energia electrică, fără acordul furnizorului, după sistarea furnizării;

g) nu plătește factura de energie electrică sau o plătește cu întârziere;

h) consumă energie electrică într-un mod diferit față de prevederile contractului fără a anunța din timp furnizorul;

i) nu respectă dispozițiile privind limitarea consumului.

(3) Nerespectarea contractului de furnizare sau consumul fraudulos de energie electrică atrag plata contravalorii energiei electrice consumate și, după caz, suportarea următoarelor consecințe, precizate în contract:

a) penalizări;

b) despăgubiri;

c) sistarea temporară a furnizării de energie electrică;

d) deconectarea de la rețeaua de distribuție.

Drepturi ale consumatorului

Art.64. - Consumatorii declarați eligibili au dreptul să-și aleagă furnizorul, încheind cu acesta un contract pe baza contractului-cadru elaborat de autoritatea competentă.

CAPITOLUL V

ENERGIE TERMICA

Secțiunea 1

Producerea de energie termica

Sistemul de alimentare centralizata

Art.65. - Sistemul de alimentare centralizata cu energie termica reprezinta ansamblul constructiilor, instalatiilor tehnologice si echipamentelor destinate producerii, transportului, transformarii, distributiei si utilizarii energiei termice, legate printr-un proces tehnologic si functional comun, realizat in scopul alimentarii utilizatorilor cu agent termic pentru incalzire si apa calda de consum.

Producerea de energie termica

Art.66. - Producerea de energie termica se realizeaza de catre titulari de autorizatii de infiintare si licenta în conditiile prezentei legi.

Egalitatea de tratament

Art.67. - (1) Activitatea de productie a energiei termice se desfasoara în conditii de tratament egal pentru toti producatorii, fiind interzisa orice discriminare pe criteriul proprietatii.

(2) Producatorii se pot asocia sau pot coopera, în mod liber, inclusiv cu orice alte persoane juridice, cu respectarea dispozitiilor legale privind concurenta.

Obligatiile producatorilor

Art.68. - (1) Producatorii au urmatoarele obligatii principale:

a) sa asigure livrarile de energie termica, in limita capacitatii instalatiilor, cu respectarea conditiilor impuse prin autorizatii si licente, clauze contractuale si reglementari tehnice, potrivit prezentei legi;

b) sa mentina o rezerva de combustibil la un nivel suficient, pentru indeplinirea obligatiilor de productie si furnizare a energiei termice prevazute în autorizatiile si licentele acordate in baza prezentei legi;

c) sa se conformeze, din punct de vedere operativ, cerintelor dispecerului coordonator, si sa înfiinteze, dupa caz, dispecerate proprii. In cazul centralelor electrice de termoficare, acoperirea sarcinii termice este prioritara celei electrice;

d) sa exploateze instalatiile de productie astfel încât sa nu induca în sistemele de transport si/sau distributie fenomene perturbatoare peste limitele admise de prevederile reglementarilor tehnice aprobate de autoritatea competenta;

e) sa intervina operativ la obiectivele pe care le detin, in cazul aparitiei unui potential pericol de productie a unor avarii, explozii si a altor evenimente similare, putand ocupa in mod temporar zona de acces pentru personal si zona tehnica de lucru, anuntand despre aceasta organele administrative si institutiile abilitate, precum si pe detinatorii terenurilor in cauza;

f) sa obtina acordurile si/sau autorizatiile prevazute de lege pentru instalatii si pentru personal si sa nu dezvolte capacitati de productie suplimentare decât pe baza unei noi autorizatii;

g) sa nu schimbe combustibilii pentru care instalatiile de productie au fost autorizate initial, decât dupa obtinerea unei noi autorizari;

h) sa reabiliteze si sa retehnologizeze instalatiile de productie existente, în vederea cresterii eficientei si încadrării în normele nationale privind emisiile poluante, asigurării calitatii energiei termice;

i) sa colaboreze, la cererea autoritatii competente, conform unui program stabilit de comun acord, la elaborarea sau revizuirea reglementarilor emise de aceasta, in conditiile in care sunt titulari de licenta.

(2) In conditiile convenite cu consumatorii, producatorii pot desfasura activitati de informare, consultanta, finantare, precum si executari de lucrari la acestia.

Drepturile producatorilor

Art.69. - Producatorii de energie termica au în principal urmatoarele drepturi:

a) sa aiba acces la retelele termice de transport si distributie în conditiile prezentei legi;

b) sa obtina culoar de trecere pentru liniile electrice de legatura a capacitatii sale de productie cu sistemul national de transport sau cu retelele electrice de distributie, in cazul centralelor electrice de termoficare, si/sau pentru conductele de transport al energiei termice între capacitatea de productie si operatorii sistemelor de distributie sau consumatori;

c) sa incheie contracte de vanzare/cumparare cu furnizorii sau contracte de furnizare cu consumatorii, in cazul in care detine licenta de furnizare. Clauzele minimale ale acestor contracte se stabilesc de catre autoritatea competenta in contracte-cadru.

d) sa înfiinteze si sa mentina un sistem propriu de telecomunicatii pentru legatura cu capacitatile sale de productie, cu consumatorii sau cu dispeceratele;

e) sa solicite desfiintarea constructiilor si obiectivelor amplasate ilegal in zona de protectie, precum si a celor ce nu respecta distantele de siguranta fata de instalatiile si constructiile proprii prevazute in reglementarile tehnice in vigoare;

f) pentru lucrari de investitii, de reabilitare si de retehnologizare in centralele de cogenerare si in retelele termice producatorii vor putea folosi credite bancare. Pe durata de rambursare a acestor credite acestia nu vor inregistra cheltuielile cu amortizarea aferente creditelor in derulare, aceste cheltuieli fiind esalonate dupa rambursarea creditului primit, pe o perioada de maxim 5 ani, fara a depasi termenul normal de amortizare a investitiilor.

Secțiunea a 2-a

Transportul si distributia energiei termice

Operatori de transport, operatori ai sistemelor de distributie

Art.70. - Operatorii de transport si cei ai sistemelor de distributie a energiei termice sunt persoane juridice care desfasoara activitati de transport si/sau distributie pe baza de licente acordate de autoritatea competenta pentru o zona determinata, autorizate, in conformitate cu prevederile legale.

Plan de perspectiva

Art.71. - (1) Operatorii de transport si cei ai sistemelor de distributie de energie termica au obligatia de a elabora, pentru zona lor de activitate precizata in licenta, planuri de perspectiva privind transportul si distributia în concordanta cu stadiul actual si evolutia

viitoare a consumului de energie termica. Planurile vor contine modalitatile de finantare si realizare a investitiilor privind instalatiile lor de transport si distributie, cu luarea în considerare si a planurilor de amenajare si sistematizare a teritoriului strabatut de acestea, in conditiile respectarii cerintelor legale privind protectia mediului.

(2) Planurile prevazute la alin.(1) sunt avizate de consiliile locale, cu informarea autoritatii competente si aprobate in conformitate cu prevederile legale.

Transportul si distributia energiei termice

Art.72. - Instalatiile de transport se delimiteaza fizic fata de instalatiile de productie si distributie, iar cele de distributie de cele de transport si de cele ale consumatorilor, prin puncte specifice, precizate in reglementari tehnice.

Art.73. - Dezvoltarea retelelor termice se face in conformitate cu planurile de urbanism, respectându-se dreptul de proprietate, protectia mediului, sanatatea si viata persoanelor si economisirea energiei, conform normelor tehnice si de siguranta cuprinse în reglementarile tehnice în vigoare.

Art.74. - (1) Operatorii de transport si/sau distributie a energiei termice asigura si desfasoara, dupa caz, urmatoarele activitati:

a) exploatarea, mentenanta, modernizarea si dezvoltarea instalatiilor proprii aferente retelelor termice;

b) prestarea serviciului de transport si/sau distributie prin retele termice, pentru toti utilizatorii retelelor termice, in conformitate cu contractele incheiate;

c) realizarea de lucrari de dezvoltare a retelelor termice prin programe de dezvoltare optima a retelelor termice pe baza studiilor de perspectiva, prin consultare cu consiliul local si, daca e cazul, cu alti utilizatori ai retelelor termice si prin programe specifice de modernizare pentru instalatiile din retelele termice;

d) conducerea prin dispecer a retelelor termice in cadrul zonei de deservire, in conditiile licentelor de transport/distributie a energiei termice;

e) stabilirea conditiilor tehnice de racordare/bransare pentru utilizatorii retelelor termice, conditii ce vor fi supuse spre aprobare autoritatii competente;

f) proiectarea si executarea de lucrari pentru realizarea racordarii/bransarii la retelele termice, la solicitarea oricarui furnizor, consumator sau producator de energie termica, in baza unor contracte specifice;

g) echiparea cu echipamente de masurare cu aprobare metrologica de model si realizarea serviciilor de colectare, prelucrare si transmitere a datelor de la aceste echipamente, la solicitarea altor utilizatori ai retelelor termice;

h) colaborarea, la cererea autoritatii competente, conform unui program stabilit de comun acord, la elaborarea sau revizuirea reglementarilor emise de aceasta, daca sunt titulari de licenta.

(2) Operatorii de transport si/sau distributie a energiei termice stabilesc programul de reparatii si lucrarile de mentenanta planificate in retelele termice corelat cu programele similare ale producatorilor/consumatorilor racordati la retelele termice si, daca este cazul, ale altor operatori de transport si/sau distributie cu care au interfata. Realizarea lucrarilor de reparatii si mentenanta se va programa, de regula, in timpul sezonului cald, astfel incat, dupa

inceperea sezonului de incalzire sa se asigure continuitatea serviciului de transport/distributie a energiei termice.

(3) In scopul îndeplinirii activitatilor prevazute la alin.(1) si (2), operatorii de transport si/sau distributie pot:

a) sa administreze cu acordul consiliilor locale, consiliilor judetene sau a Consiliului General al Municipiului Bucuresti, dupa caz, terenurile domeniului public pentru lucrarile de exploatare si întretinere;

b) sa întreprinda functionarea instalatiilor pentru timpul strict necesar executarii lucrarilor de întretinere si reparatii, cu anuntarea prealabila a utilizatorilor de retea din amonte si aval.

Interdictii

Art.75. - Pentru protectia instalatiilor de transport si distributie se interzice tertilor, persoane fizice sau juridice:

a) sa efectueze constructii, sapaturi de orice fel sub retelele termice, precum si în zona de protectie a acestora, fara consimtamantul prealabil al titularilor instalatiilor;

b) sa depoziteze materiale în zona de protectie a instalatiilor;

c) sa intervina, în orice mod, asupra retelelor termice.

Furnizarea energiei termice. Contractul de furnizare

Art.76. - (1) Furnizarea energiei termice este activitatea prin care un agent economic, persoana juridica titulara de licenta, comercializeaza energie consumatorilor. Pentru furnizarea energiei termice se incheie un contract de furnizare între furnizor si consumator care trebuie sa cuprinda cel putin clauzele minimale stabilite de autoritatea competenta, prin contracte cadru elaborate pentru categorii de consumatori.

(2) Energia termica furnizata consumatorului se factureaza de catre furnizor pe baza valorilor inregistrate de echipamentele de contorizare si masurare. In cazul consumatorilor casnici, echipamentele de contorizare si masurare sunt montate prin grija furnizorului de catre operatorul sistemului de distributie sau transport. In cazul consumatorilor industriali sau urbani, altii decat cei casnici, acestea sunt montate prin grija consumatorilor, intretinerea echipamentelor fiind asigurata de operatorul sistemului de distributie sau transport.

Asistenta consumatorilor

Art.77. - In conditiile convenite cu consumatorii, furnizorii pot desfasura activitati de informare, consultanta, finantare, precum si executari de lucrari pentru acestia.

Obligatia de contractare

Art.78. - (1) La cererea scrisa a consumatorilor privind alimentarea cu energie termica pentru consumatorii noi, ori acordarea unui surplus pentru consumatorii existenti, cât si pentru asigurarea alimentarii cu energie, furnizorul este obligat sa comunice în scris, într-un interval de cel mult 30 de zile, conditiile tehnico-economice în vederea satisfacerii cererii si sa colaboreze cu consumatorii la stabilirea celei mai avantajoase solutii de alimentare. Necomunicarea în termen a conditiilor prezuma acceptarea cererii.

(2) Furnizorul este obligat sa încheie contractul, cu exceptia cazurilor în care consumatorul nu a îndeplinit conditiile prevazute în alin.(1).

(3) Contractul de furnizare se încheie pentru o durată nedeterminată sau convenită de parti.

(4) Consumatorul poate rezilia oricând contractul cu un preaviz de 30 de zile.

(5) Furnizorul poate solicita rezilierea contractului numai în caz de consum fraudulos, de neplata repetată a facturilor sau alte situații prevăzute de lege.

Retransmiterea energiei

Art.79. - (1) Consumatorul nu poate transmite sau revinde energie termică altui consumator decât cu acordul furnizorului, în condițiile prezentei legi.

(2) Consumatorul principal, persoana juridică care alimentează din rețeaua proprie subconsumatori, poate încheia contract de servicii energetice cu subconsumatorii conform contractelor-cadru stabilite de autoritatea competentă. Subconsumatorul va plăti energia furnizată de către consumator la tarife reglementate corespunzătoare categoriei de consumator careia îi aparține la care se adaugă, după caz, tariful reglementat pentru servicii energetice.

(3) Modificarea rețelelor termice pentru a putea alimenta subconsumatorii direct din rețeaua operatorului sistemului de distribuție se va putea face numai de acesta, la cererea scrisă a subconsumatorului.

(4) Cheltuielile pentru modificări ale instalațiilor pentru distribuția energiei termice le suportă integral cel care a provocat și solicitat modificarea. Instalația modificată rămâne în proprietatea operatorului sistemului de distribuție, dacă partile nu convin altfel.

(5) Consumatorul principal poate întrerupe livrarea energiei termice către subconsumator, numai dacă acesta își încalca obligațiile asumate prin contract.

Limitarea sau întreruperea furnizării

Art.80. - (1) Operatorul sistemului de distribuție sau transport este autorizat să limiteze sau să întrerupă, pentru un grup cât mai restrâns de consumatori și pe o durată cât mai scurtă, furnizarea de energie termică în următoarele situații:

a) când se periclitează viața sau sănătatea oamenilor ori integritatea bunurilor materiale;

b) pentru prevenirea sau limitarea extinderii avariilor în echipamentele energetice, în zone de rețea electrică sau la nivelul întregului SEN, în cazul centralelor de cogenerare;

c) pentru executarea unor manevre și lucrări care nu se pot efectua fără întreruperi.

(2) Operatorul sistemului de distribuție sau transport este obligat să anunțe furnizorul și prin acesta consumatorii afectați de limitările sau întreruperile planificate, în modul stabilit prin contracte și să comunice durata planificată pentru întreruperile necesare executării unor lucrări de întreținere și reparații.

(3) Nu se acceptă întreruperi ale furnizării energiei termice în perioada sezonului de încălzire, cu excepția situațiilor prevăzute la alin.(1).

(4) Operatorul sistemului de distribuție răspunde pentru daunele rezultate din întreruperile sau limitările executate conform alin.(1), cauzate din culpa sa.

(5) În cazul penuriei naționale de combustibil sau în situații excepționale, determinate de evoluția economiei internaționale, starea economiei naționale, necesitățile de apărare sau protecția mediului, la propunerea ministerului de resort, Guvernul poate aproba limitarea sau întreruperea furnizării de energie termică, stabilind prin hotărâre condițiile de aplicare a acestor măsuri.

Plata energiei furnizate

Art.81. - Consumatorul, în conformitate cu prevederile contractului, este obligat sa plateasca energia termica consumata, dupa primirea facturii.

Raspunderi ale furnizorului

Art.82. - (1) Furnizorul raspunde pentru toate daunele provocate consumatorului din culpa sa in conditiile stabilite prin contract si, în special, daca:

- a) nu începe furnizarea energiei la termenul contractat sau nu livreaza energia în conditiile stabilite în contract;
 - b) nu anunta consumatorul din timp cu privire la limitarile sau întreruperile programate pentru lucrari planificate;
 - c) dupa sistarea furnizarii energiei termice ceruta de consumator, nu reia furnizarea în prima zi lucratoare dupa primirea în scris a înștiințarii privind încetarea motivului sistarii;
 - d) nu respecta parametrii de calitate contractati pentru energia termica furnizata.
- (2) Furnizorul este indreptatit sa recupereze de la operatorul de sistemului de distributie, operatorul de transport sau producator daunele dovedite a fi din vina acestora.

Raspunderi ale consumatorului

Art.83. - (1) Consumatorul raspunde pentru daunele cauzate furnizorului, operatorului sistemului de distributie, operatorului de transport sau altor consumatori, precum si daca pericliteaza viata sau sanatatea unor persoane ori integritatea bunurilor materiale sau deregleaza functionarea instalatiilor operatorului sistemului de distributie, transport sau alimentarea altor consumatori.

(2) De asemenea, consumatorul raspunde daca:

- a) depaseste volumul de energie termica consumata si valoarea puterilor termice stabilite prin contract fara a anunta din timp furnizorul;
 - b) provoaca, în procesele de consum, perturbatii ale parametrilor de calitate si siguranta care conduc la întreruperea furnizarii energiei termice sau pericliteaza continuitatea alimentarii;
 - c) deranjeaza, pericliteaza ori limiteaza consumul contractual al altui consumator;
 - d) nu respecta reglementarile privind racordarea la retele a instalatiilor de utilizare;
 - e) deterioreaza instalatia de racordare sau instalatiile de contorizare voit sau prin grava neglijenta, violeaza sigiliile sau nu anunta furnizorul privind deteriorarea acestora;
 - f) consuma energie termica ocolind sau afectând agregatele de masura sau consuma energia termica, fara acordul furnizorului, dupa sistarea furnizarii;
 - g) nu plateste factura de energie termica sau o plateste cu întârziere;
 - h) consuma energie termica într-un mod diferit fata de prevederile contractului fara a anunta din timp furnizorul;
 - i) nu respecta dispozitiile privind limitarea consumului.
- (3) Nerespectarea contractului de furnizare sau consumul fraudulos de energie termica atrag plata contravalorii energiei termice consumate si, dupa caz, suportarea urmatoarelor consecinte, precizate in contract:
- a) penalizari;
 - b) despagubiri;
 - c) sistarea temporara a furnizarii de energie termica;
 - d) deconectarea de la rețeaua termica.

CAPITOLUL VI

SURSELE REGENERABILE SI NECONVENTIONALE DE ENERGIE

Definirea surselor

Art.84. - In conditiile prezentei legi, se definesc ca surse regenerabile sau neconventionale de energie:

- a) energia radiatiei solare directe, denumita energie solara;
- b) energia hidraulica a acumularilor de apa, exploatata în amenajari hidrotehnice denumite generic microhidrocentrale si centrale hidro mici, având putere instalata de maximum 10 MW si care nu fac parte din amenajari hidroenergetice complexe;
- c) energia valurilor;
- d) energia geotermala;
- e) energia eoliana;
- f) energia continuta în masa lemnoasa si în alte materii vegetale, formând împreuna categoria de combustibil solid, denumita biomasa;
- g) energia continuta în produse secundare gazoase obtinute prin fermentare din materii reziduale organice, formând categoria de combustibil gazos, denumita biogaz;
- h) energia continuta în produse lichide obtinute prin distilarea materiei organice fermentate, formând categoria de combustibil lichid, denumit alcool carburant;
- i) energia obtinuta din alte surse regenerabile, neexploatate în prezent.

Conditii tehnice de utilizare si comercializare

Art.85. - (1) Autoritatea competenta, pe baza principiilor prezentei legi, va reglementa conditiile tehnice de utilizare din punct de vedere energetic a surselor regenerabile de energie.

(2) Producerea de energie electrica si termica, pe baza acestor resurse, precum si comercializarea lor se face în conditiile stabilite de autoritatea competenta, prin aplicarea, în mod corespunzator, a reglementarilor prevazute de prezenta lege pentru energie electrica sau termica, precum și a condițiilor tehnice și a reglementărilor legale, promovate de autoritatea competentă.

Facilitati

Art.86. - Facilitatile pentru stimularea dezvoltarii si utilizarii surselor regenerabile si neconventionale de energie se acorda in conditiile legii.

CAPITOLUL VII

PRETURI SI TARIFE

Tipuri de preturi si tarife. Fundamentarea acestora

Art.87. - In sectorul energiei electrice si termice, a carui productie se comercializeaza pe piata interna, se aplica urmatoarele preturi si tarife:

- a) preturi rezultate din mecanismele concurentiale ale pietei pentru energia electrica si termica achizitionata de la producatori si pentru energia electrica care se contracteaza de catre consumatorii eligibili;

b) tarife reglementate pentru activitatile cu caracter de monopol natural, din care fac parte tarifele pentru serviciile de transport si de distributie a energiei electrice si termice, tarifele pentru furnizarea de energie electrica si termica consumatorilor captivi, tarifele pentru asigurarea serviciilor de sistem pana la crearea unei piete concurentiale a serviciilor de sistem (tehnologice), tarifele pentru serviciile de transformare si interconexiune, tarifele de racordare la rețea, tarifele practicate de operatorul de sistem si de operatorul pietei de energie electrica pentru serviciile prestate participantilor la piata.

Reglementarea preturilor si tarifelor

Art.88. - (1) Autoritatea competenta poate stabili necesitatea reglementarii unui pret utilizat de un agent economic din sectorul energiei electrice si termice in cazul in care considera ca:

a) agentul economic foloseste in mod abuziv o pozitie dominanta;

b) prin controlul pretului respectiv se promoveaza eficienta sau interesul public sau al consumatorilor.

(2) Înainte de a se declara un pret ca fiind reglementat, autoritatea competenta trebuie:

a) sa anunte, în scris, ministerul de resort si agentii economici din sectorul energiei electrice si termice ce utilizeaza pretul respectiv de intentia sa si motivele ei;

b) sa aduca la cunostinta publicului intentia sa si motivele ei;

c) sa permita partilor interesate sa depuna la sediul autoritatii competente, în scris, punctul de vedere asupra intentiei respective.

(3) Declararea unui pret ca fiind reglementat se face prin hotarare a Guvernului, initiata de ministerul de resort, pentru perioade limitate, cu avizul Consiliului Concurentei.

Art.89. - (1) Preturile si tarifele reglementate se stabilesc pe baza metodologiilor elaborate si publicate de catre autoritatea competenta. In calculul acestora vor fi luate in considerare costurile justificate ale activitatilor de productie, transport, distributie si furnizare a energiei electrice si termice, cheltuielile pentru dezvoltare si pentru protectia mediului.

(2) Modificarea metodologiei de reglementare a preturilor si tarifelor se decide de catre autoritatea competenta cu informarea ministerului de resort si a agentilor economici din sector implicati.

Art.90. - (1) Tarifele reglementate pentru consumatorii captivi de energie electrica sunt aceleasi pe întreg teritoriul tarii si se stabilesc de autoritatea competenta.

(2) Consumatorul captiv care solicita încheierea unui contract de furnizare a energiei este îndreptatit sa-si aleaga prin contract un tarif din cele aprobate de autoritatea competenta pentru categoria de consumatori din care face parte.

Evidentierea costurilor si a veniturilor

Art.91. - Agentii economici, titulari de licenta, din sectorul energiei electrice si termice care practica preturi si tarife reglementate sunt obligati sa prezinte autoritatii competente:

a) costurile fixe si cele variabile, precum si veniturile realizate separat pe activitati care fac obiectul licentelor acordate;

b) modul de alocare a activelor, pasivelor, cheltuielilor si veniturilor avute in vedere atunci cand se intocmesc situatiile contabile conform art.21 lit.b).

Principiile pentru fundamentarea propunerilor de preturi si tarife reglementate

Art.92. - (1) Propunerile de preturi si tarife reglementate pentru energia electrica si termica se elaboreaza de catre unitatile de productie, transport, distributie si furnizare, pe baza metodologiilor emise de autoritatea competenta, si împreuna cu baza de fundamentare se comunica acesteia.

(2) Agentii economici vor transmite la autoritatea competenta sau vor asigura accesul reprezentantilor acesteia, la solicitarea sa, la toate datele necesare folosite in procesul de fundamentare al solicitarii.

(3) Ordinele referitoare la preturi si tarife reglementate pentru energie electrica, aplicate consumatorilor captivi si activitatilor cu caracter de monopol natural se publica în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinul va contine si data intrarii in vigoare a acestora.

(4) Preturile pe piata spot se fac publice zilnic prin grija operatorului pietei de energie electrica.

(5) Principiile care stau la baza stabilirii preturilor si tarifelor reglementate pentru energia electrica si termica sunt urmatoarele:

a) sa contribuie la utilizarea eficienta a energiei;

b) sa fie diferite pe categorii de consumatori, in functie de comportamentul energetic si nu de natura activitatii, permitand acestora alegerea tipului de pret/ tarif care le este mai favorabil, dintre cele practicate de furnizor;

c) sa ia in considerare cheltuielile legate de capacitatile de rezerva, necesare unei alimentarii sigure si continue, cele legate de protectia mediului, ca si cele pentru inchiderea, dezafectarea sau conservarea unor instalatii;

d) pentru consumatorii industriali si pentru cei asimilati acestora cu o putere mai mare sau egală cu 30 kW, tariful, atat pentru energia electrica, cat si cea termica, trebuie sa aiba o structura binomiala, respectiv un termen fix dependent de putere si un termen variabil in functie de cantitatea de energie consumata;

e) sa permita incurajarea procedurilor de trecere a cererii din perioada de varf de sarcina la perioadele de gol de sarcina;

f) pentru energie termica, preturile si tarifele reglementate se stabilesc de catre autoritatea competenta la nivel local, corelat cu costul producerii, transportului, distributiei si furnizarii;

g) sa asigure protectia intereselor consumatorilor, asigurarea calitatii serviciilor, promovarea concurentei în producerea si furnizarea energiei;

h) nu pot fi aplicate reduceri ale acestora fara aprobarea autoritatii competente;

i) nu pot fi stabilite in functie de tipul de utilizare a energiei electrice si termice;

j) nu pot fi scazute din considerente de politica sociala sau antiinflationista. Asigurarea de catre stat a unui anumit nivel de protectie sociala pentru unele categorii de consumatori se va realiza prin acordarea de subventii sau ajutoare direct acestora.

(6) Este interzisa subventionarea consumatorilor prin tarifele la energia electrica si termica sau recuperarea costurilor corespunzatoare serviciului asigurat pentru o anumita categorie de consumatori, prin tarifele practicate altor categorii de consumatori.

Interdictia subventionarii in producerea combinata a energiei electrice si termice

Art.93. - Agentii economici care produc combinat energie electrica si termica vor repartiza costurile între cele doua forme de energie, potrivit reglementarilor aprobate de autoritatea competenta, fiind interzisa subventionarea încrucișata între cele doua forme de energie.

Servicii conexe

Art.94. - Serviciile prestate tertilor de societatile comerciale de productie a energiei hidroelectrice care au primit in patrimoniu baraje sau diguri si administreaza lacurile de acumulare aferente se platesc prestatorului, pe baza contractelor incheiate cu beneficiarii.

CAPITOLUL VIII **INFRACTIUNI SI CONTRAVENTII**

Raspunderi

Art.95. - Incalcarea prevederilor prezentei legi atrage, dupa caz, raspunderea penala, contraventionala sau civila.

Infractioni

Art.96. - Sustragerea de energie electrica si/sau termica constituie infractiunea de furt si se pedepseste conform prevederilor Codului penal.

Art.97. - Deteriorarea, modificarea fara drept sau blocarea functionarii echipamentului de masurare a energiei electrice si termice livrate constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la 6 luni la 4 ani.

Art.98. - Deteriorarea, modificarea fara drept sau sustragerea componentelor instalatiilor energetice constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la un an la 5 ani.

Art.99. - Executarea sau folosirea de instalatii clandestine, in scopul racordarii directe la retea sau pentru ocolirea echipamentelor de masurare constituie infractiune si se pedepseste cu inchisoare de la un an la 5 ani.

Art.100. - In cazul in care infractiunile prevazute la art.97-99 sunt savarsite de un salariat al unui titular de licenta, maximul special al pedepsei se majoreaza cu un an.

Art.101. - Tentativa la infractiunile prevazute la art.97-99 se pedepseste.

Contraventii

Art.102. - (1) Constituie contraventii urmatoarele fapte:

- a) incalcarea reglementarilor tehnice si comerciale stabilite de catre autoritatea competenta, precum si nerespectarea conditiilor asociate licentelor si autorizatiilor;
- b) influentarea formarii libere a preturilor pe piata energiei electrice;
- c) refuzul nejustificat al producatorilor de a respecta obligatiile care le revin potrivit art.43 si art.68;
- d) nerespectarea dispozitiilor operative ale operatorului de sistem;
- e) exploatarea unor instalatii care nu respecta conditiile tehnice de securitate si care pot dauna persoanelor fizice, proprietatii si/sau mediului inconjurator;
- f) refuzul nejustificat al accesului la retelele de transport si de distributie al oricarui solicitant;
- g) revanzarea de energie electrica de catre un consumator captiv fara acordul furnizorului;
- h) refuzul de a permite verificarile si inspectiile prevazute prin reglementari sau dispuse de autoritatea competenta, precum si obstructionarea acesteia in indeplinirea atributiilor sale;
- i) neprezentarea datelor si informatiilor solicitate de autoritatea competenta sau furnizarea de date si informatii incorecte sau incomplete, necesare pentru desfasurarea activitatii autoritatii competente, precum si nerealizarea masurilor dispuse de aceasta;
- j) depasirea limitelor maxime admise privind emisiile de noxe;
- k) nerealizarea obligatiilor de productie si/sau de ofertare catre operatorul pietei de energie electrica de catre producatorul de energie care este obligat sa le efectueze, conform prevederilor legale, fara confirmarea operatorului de sistem;
- l) orice actiune din partea operatorului de sistem de alterare nejustificata a ordinii de merit a capacitatilor de productie;
- m) furnizarea unor informatii incomplete sau eronate partenerilor externi ai SEN de catre operatorul de sistem;
- n) transmiterea de date cu caracter confidential privind operatiunile comerciale;
- o) intarzierea nejustificata in racordarea noilor consumatori sau in realimentarea acestora dupa intrerupere, precum si propunerea unor solutii de racordare altele decat cele optime din punct de vedere tehnic si cu costuri minime, conform actelor normative in vigoare si reglementarilor stabilite de autoritatea competenta;
- p) executarea de sapatari sau de orice fel de lucrari in zonele de protectie a instalatiilor, fara consimtamantul prealabil al titularului acestora;
- q) nerespectarea standardelor de performanta stabilite prin reglementarile in vigoare;
- r) nerespectarea masurilor de utilizare eficienta a resurselor in sector;
- s) neefectuarea de catre persoane fizice sau juridice a defrisarilor de vegetatie care afecteaza buna functionare a liniilor electrice aeriene de transport si distributie ;
- t) practicarea de preturi sau tarife pentru activitatile reglementate, fara aprobarea autoritatii competente.

(2) Contravenitiile prevazute la alin.(1) lit.a)-i) se sanctioneaza cu amenda de la 1.000.000 lei la 5.000.000 lei in cazul persoanelor fizice si cu amenda de la 100.000.000 lei

la 500.000.000 lei in cazul persoanelor juridice, iar contravenițiile prevăzute alin.(1) lit.j)-t), cu amenda de la 1.000.000 lei la 2.000.000 lei in cazul persoanele fizice si de la 100.000.000 lei la 200.000.000 lei in cazul persoanelor juridice.

(3) Constatarea contravențiilor si aplicarea sancțiunilor se fac de catre reprezentantii imputerniciti ai autoritatii competente, in cazul contravențiilor prevăzute la alin.(1) lit.a), b), d), h), i), k), l), m), n), o), r), u) si t), de catre reprezentantii imputerniciti ai consiliilor locale, in cazul contravențiilor prevăzute la alin.(1) lit.c), e), f), g), p), q), s) și de catre reprezentantii imputerniciti ai Ministerului Apelor si Protectiei Mediului, in cazul contravenției prevăzute la alin.(1) lit.j).

(4) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin.(1) se poate face, in afara persoanelor prevăzute la alin.(3), si de catre reprezentantii imputerniciti ai titularilor de licenta, acestora revenindu-le obligatia sesizarii organelor in drept sa aplice sancțiunile, conform prevederilor prezentei legi.

Art.103. - Contravențiilor prevăzute la art.102 le sunt aplicabile prevederile Ordonantei Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobata cu modificări prin Legea nr.180/2002.

Constatarea contravențiilor

Art.104. - (1) In vederea constatarii contravențiilor prevăzute la art.102 alin.(1), agentii constatatori prevăzuti la art.102 alin.(3) si (4) au acces, in conditiile legii, in cladiri, incaperi, la instalatii si in orice alt loc, pana la receptoarele de energie, si au dreptul sa verifice instalatia, precum si sa execute masuratori, determinari si recoltari de probe pentru analize. Proprietarii si cei care exploateaza aceste cladiri, locuri sau instalatii sunt obligati sa puna la dispozitie agentilor constatatori documentele si actele specifice activitatilor lor.

(2) Organele de politie sunt obligate sa acorde, la cerere, sprijin agentilor constatatori.

CAPITOLUL IX **DISPOZITII TRANZITORII SI FINALE**

Art.105. - Privatizarea in sectorul energetic se face in conditiile legii.

Intrarea in vigoare

Art.106. - (1) Prezenta lege intra in vigoare in termen de 30 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) Pe data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga:

a) Ordonanta de urgenta a Guvernului nr.63/1998 privind energia electrica si termica, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.519 din 30 decembrie 1998, cu modificarile ulterioare;

b) art.3 alin.(1), art.4, art.5, art.9 alin.(1) - (3) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr.29/1998 privind infiintarea, organizarea si functionarea Autoritatii Nationale de Reglementare in domeniul Energiei – A.N.R.E., aprobata cu modificari prin Legea nr.99/2000, cu modificarile si completarile ulterioare.
